

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arcukat és bőrüket valódi Diana-krém, Diana-szappan és Diana-puderrel, amióta az

50

fillérért kapható. Tömegesen vesznek mindenütt a Dianát, mert köztudomású, hogy még gyermekek is Diana-szappannal mosakosznak és Diana-krémmel ápolják kezeiket. Legények és leányok csak Dianát használnak a legkisebb falvakban is. Ezelőtt mindenki ártalmas glicerin, krémzelesz, vazelin, tejkrem-féléket használt kezeinek és arcának ápolására, most már 50 fillérért Dianát vesznek. Széplő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, VII., Károly-körút 5. Postán legkevesebb 3 koronás megrendeléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtiol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén viszketésgben szenved.
 2. A ki a test bármely részén bőrbántalomban szenved.
 3. A ki a test bármely részén kipállásban szenved.
 4. A ki a test bármely részén izzad.
 5. A ki az arcán, kezén, lábán, fején bőrbántalomból kifolyólag viszketésben szenved.
 6. A ki arcán, kezén, lábán, fején viszketésből kifolyólag bőrbántalomban szenved.
 7. A kinek izzad a hónalja.
 8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő eredményel.

A kik **bőrviszketésgben** szenvednek, télen-nyáron, tavasszal-őszszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-T

használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismerv, hogy mint egyedüli különlegességi szer a saját nemében, **tökéletesen megszünteti** néhány heti használat után még a **legmakacsabb bőrviszketésgéget** is az egész **testén** és **soha többé** vissza nem tér. Mindenki, aki **bőrviszketésgben** szenved, rendeljen **Erényi-féle Ichtiol-Salicilt**. Rövid használat után meg fog győződni róla, hogy ennél jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi Ichtiol-Salicil** már néhányszori bedörzsölés után teljesen megszüntet **bőrrepedést, bőrhámlást, kipállást, test- és lábizzadást. Szagtalan és ártalmatlan** szer lévén, a test bármely részén, **sőt az arczon is** használható.

Kellemesen hűsít, fájdalmat csillapít, legregebbi sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerék eddig nem használtak, ott az Erényi-féle Ichtiol-Salicillal biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketégnél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető sebeket is megszüntet.

Bármitől származó seb vagy kisebesedés és feldörzsölés beszárítható és tüzessége rögtön csillapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik, bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a test bármely részét.

Az eredeti **Erényi Ichtiol-Salicil**: 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

DIANA-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvételt mellélt még azip szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett a világ minden részéből.

Ismeri ÖN MÁR

Diana sósorszesz

grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
minden **beteg**

igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobbsiker csakis

Diana sósorszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósorszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

4. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JANUÁR 26.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek: Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A 'Világkrónika'-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

AZ ÚJ NEMZETI SZÍNHÁZ PÁLYATERVELÉI. — MEDGYASZAY ISTVÁN ELSŐ DÍJVAL JUTALMAZOTT TERVEL.
(A felső terv a Múzeum-körútra, az alsó a Múzeum-körút és a Rákóczi-úti sarkára tervezi.)

Mákvirágok kertje.

Vig regény. Irta Krúdy Gyula.

Másrészt Treszka nagyra hívatott leánynak vélte magát. «A várnagy mindig rokonságban van a várúrral», — gondolta magában, a nélkül, hogy mélyebb jelentőségét tudta volna gondolatának. A majornoki régi vár képtárban, a melyet csak olykor keres fel valamely vándorló tudós, Treszka sokszor megállapította magában a hasonlatosságot a régi Merseházy grófnókkal. Az aranyrámás képek között feszesen, gőgösen álltak a grófnók, a míg Treszka utánozni próbálta megállásukat, arezkifejezésüket. Különösen Merseházy Teréz, Mária Terézia királynő udvarhölgyével tartott különös rokonságot. A szőke grófnő szeliden, a szőkeanya modorában ült egy karosszékben és enyhén pillantott alá a várnagy leányára, a ki a kongó képtári teremben óraszámra nézegette képzeletben ösanyját. Teréz grófnő tudott minden mérgezési kísérletről, de nem szólhatott közbe, mert száz esztendő óta olajban, aranyrámák között volt.

— Meg fogom menteni a margitváriakat, — gondolta magában Treszka, miközben a tüt erőlyesen a selyembe toltta. Merseházy gróf, mintha csak érezte volna veszedelmét, óvakodott Borszkán megállítani szürke automobilját, holott Treszka már többször intett neki a verandáról.

— Fel ettől a sok kazér asszonytól, — vélekedett Treszka és szorgalmasan varrta majálisi ruháját, miközben szünet nélkül kovácsolta a terveket.

Egy napon fáradt, poros utas igyekezett a margitvári úton a kastély felé. Fekete ruha volt rajta, keménykalap és a kezében zöld posztóban csomagot cipelt.

Xypszy baronett, a ki a teleshóp mellett ült a toronyban, észrevette a vándorlót, figyelni kezdte és a járásáról csakhamar felismerte. Szélvészésként futott le a toronyból és szinte bedöntötte Livinszky ajtaját:

— Talpra unokaöccs, itt van Izidor! Livinszky kábultan emelte fel a fejét, mert ebédre többit ivott a kelleténél, de csakhamar követte a baronettet.

Milfay Olivér is letette a tollat és mosolygó érdeklődéssel lépett ki az erkélyre. A baronett intézkedett, hogy a kaput ki nyissák.

— Nincs itt valami ócska agyú? — kérdezősködött. — Minek az? — ásitott a herceg. — Hát elsitni, Izidor tiszteletére.

Az Aranygolyó érdemes markörje ezzel a szóval lépett be a felvonó-hidon: — Biztos tippetek hoztam, uraim, de kérem senkinek sem elárulni. «Mamzellka» biztos nyérő a Császár-díjban, de kérem, hallgatni, mint a sir.

Xypszy baronett csaknem megölelte az öreg pinceszert. — Izidor, vén család, ezerszentendős tolvaj, hogy kerül maga ide? — Szervusz, lovászfiú, — felelt üdvözlésképen Izidor, majd a hercegnek is meghajolt: — A Nikolájnak, a rokonának valami dolga van. Hát engem küldött el maga helyett.

— Jól van, Izidor, — ásitott Livinszky. — Mit hoztál? — Izidor intett, hogy majd odafent megmutatja. Közben leemelte a kalapiját és felköszönt az erkélyre: — Legalázatosabb szolgálja tisztelt tanár úr! Odabent a kastélyban Izidor kibontotta a zöld csomagot.

Néhány pakli kártya, a legújabb sportlapok, egy doboz dominó-kő és sok bécsi cigarettá volt a csomagban.

Xypszy baronett gyermekes jókedvvel szórta széjjel a dominó-köveket az asztalon. — Mi újság az Aranygolyóban? — kérdezték Izidort.

A vén, keselyűkű markör azonban nem felelt, láthatólag a szobák berendezését vizsgálta és sorba próbálta a karosszékeket. Kinyitotta, meg bezárta az ablakot, az üres szekrényekbe bekiáltott és a falon függő kepek előtt teljes tisztelettel meghajolt.

— Ugyebár ezek mind Merseházyak? — kérdezte egy csoport diszruhás férfiúra mutató. — Nagyon el kellene belőlük egynehány mint az Aranygolyóba. A «fészkek» már csupán egy-egyket Merseházy tudna friss vért eresztetni. Elalszunk. Az alvás a halál. Ejfékor minden «bela» alszik a kávéházban. Hajdanában pedig sohasem aludt az «bela». Igazán nagy kár, hogy ezek az urak nem járnak kávéházba.

Livinszky megismételte a kérdést: — Mit csinál nemes barátom, Brooks? Izidor vállalt vont. — Ugyan kerem, Brooks is kalabriász-játékos?

— A vereshajú fűzősne, remellem, kérdezősködött utánam? — szólalt meg Xypszy baronett. A keselyűkű öreg férfiú őszintén megharagudott: — Kérem alázattal, az a nő jobban babonázik, mint valaha. A macskaszemevel atnéz a túlsó sorról, boltjából a kávéházba és ne hagyj lsten, hogy egyetlen játszmát meg lehessen nyerni! Már pályázatot hirdettünk, hogy valaki szöktesse meg az asszonyt! Nem lesz addig senkinek szerencséje a Golyóban, a míg Friderika asszony belenéz a kártyákba! Ah, tanár úr!

Milfay Olivér lépett a szobába és Izidor negyvenesztendős múltját nem tagadhatta meg, széket tolt a kiváló férfiú felé.

— Parancsol? — kérdezte. Milfay szólanul kezébe vett egy csomag kártyát és tünényes gyorsasággal végiglapozta, mint egy bővész. A svájci figurák vigan vágattak ismerős, facér utjai között és az ászok szinte köszöntötték régi barátjukat, Reding Itel talán kalapjához emelte kezét azon régi mondás alapján, hogy Reding Itel: nincsen hitel. Az öreg Izidor szinte apai gyönyörűséggel szemlélte a tanár kezében vágató kártyákat.

Milfay csattantott a kártyával. — Nos, mit játszunk? Livinszky ásitva fordult az ablak felé. — Én minden játékot tudok. — Talán egy kis tarokk, ez a legszebb hármásban, — olvadozott Izidor. — És milyen alapon? — kérdezte a baronett. — Nekem tökéletesen mindegy, — felelt látható unalommal a czár unokaöccse.

Izidor fürgén megigazította az asztalt, a hamutartókat elhelyezte, krétát, táblát készített és a kártyázó urak háta mögött megállott, mint évtizedek óta. Természetesen a Milfay Oliver játékában gyönyörködött leginkább. Néha lábujjhegyre állt és úgy lesett be a kártyába, máskor a szájára tette a kezét, hogy el ne szólja magát. Negyven esztendő éjszakájában elfehéredett arca, dagadt szeme és rövid nyírt bajusza külön-külön látszott élvezni a régi kártyapartit.

Milfay összecapta a kártyát. — Nos, Izidor, most már mulattattuk is... — Oh, Istenem, — felelt őszinte gyönyörűséggel az öreg markör, — nincs a világon olyan zenekar, mely szebben játszik, mint az urak hárman. Beesülettemre, sirni lehetne az embernek, a mikor a «tanár» a pagátot elfogja. Én már sok jó kártyát láttam életemben... Azaz, hogyha meggondolom, semmit sem látam. Mert mindenki juhászkutya a tanár kártyatudományához mérten.

Milfay várat kezdett építeni a kártyából. Livinszky és a baronett meggondolva nézték.

Izidor is elhallgatott, mintha valami készülődne, de Milfay csakhamar elfújta a kártyavárat és a széket kirúgta maga alól.

— Megyek aludni! — mondta. — Még ne menjen a méltóságos úr, — kiáltott fel Izidor, a legfontosabbat elfelejtettem mondani... Mitra ő nagysága tiszteletét küldi és csupán azért nem jött személyesen, mert tudni akarja, milyen az időjárás erre felé... — Jégeső van.

— Jó, jó, — bölintgatott szaporán Izidor, — hiszen nem is úgy értem. Nincs-e valami csel-szövény női körökben? — kérde furfangoskodva az öreg markör.

— Margitvárot minden nőjnek vitriolos üveg van a kezében. Ide tehát ne jöjjön Mitra. Izidor azonban konokul folytatta: — Mert a mint emlékezni méltóztatik, Mitra asszony nem azon dámák közül való, a ki megijed a saját árnyékától. Ó vad. Igenis, méltóságos uram: vad. De mégis szeretne kellemetlenséget, mint a minap nekem mondta, midőn a kocsijához kihívatott. «Olivér csak nő miatt utazott el...» Ó nem tesz egyetlen lépést sem, csupán nő miatt, Valld be, Izidor, hogy tudsz a hütlenségről? És a kezembe nyomott egy bankót. A pénzt mindenesetre elfogadtam. De hat most mit valljak be? Adjon tanácsot, tanár úr!

Olivér összevonta a homlokát. — Tehát Mitra küldött ide? És még merészkedtél a szemem elé kerülni? Izidor hevesen integetett.

— Ellenkezőleg! — kiáltotta. — Mondd meg Mitrának, hogy remete lettem, szent remete. Nem kívánok többé mitsem tudni sem róla, sem társnőiről. Egyáltalában csak azokat a nőket tisztelem már, a kik nem tanultak meg táncolni! A pokoba velük. Kedvemre kívánok élni.

A markör fellépett állott. Aztán letakarította az asztalról a kártyát, krétákat, táblákat és hirtelen megjegyezte: — Tetszik tudni, hogy szabadságot kértem az «öregtől»?

Ezt a kijelentést csupán a gyermek baronett méltányolta. — Hogy lehet az, Izidor? A vén markör fontossága tudatában a homlokára búzta a szemöldökét: — Negyvenkét esztendője egy óráig sem hiányoztam a Golyóból. Volt Derby, volt sakkverseny a Redoutban és volt mindenféle olyan dolog ezen idő alatt, a hová elkvánkozom volna. De erős maradtam. Nem, Izidor, egy tapodtat sem. Lövérsényt otthon is lehet játszani... még a fiam esküvőjére sem mentem el. Csak estefelé szaladtam haza egy negyedóra, megkérdezní, hogy vagytok? Aztán vissza a Golyóba, mert Napoleon herceg csak velem szeretett billiárdozni. Aztán most mégis itt vagyok, nem nagyszerű ez?

Most már a baronett sem csodálkozott, mert azt figyelte, hogyan alszik álltában a czár unokaöccse, míg Olivér a friss sportlapokat böngészte.

Izidor, midőn az általános figyelmelenséget észrevette, hamisan hunyorított pillálan szemével. — Sohasem gondoltam tehát vakációra. A szabadság csak a szegény hivatalnokoknak való, a kik reggeltől estig görnyednek az íróasztal mellett. De minek nekem a szabadság, a ki sohasem görnyedek, legfeljebb gíbiczelek a «fészkekben», mégis van annyi jövedelem, mint egy telekkönyvezetőnek! Nemde, báró úr?

Xypszy legyintett: — Ezerszer hallottuk mar. Azzal henczejen, hogy nyert a lövérsenyen! Könnyű az Aranygolyó kártyaszobájában bölcsekedni, de odakünn a gyepen; ki ott a legény? — Majd annak is eljön az ideje, méltóságos «lovászfiú» uram-bárótom. Csak a Jockey-Club nemes urai egyszer megtudhatnák, hogy ott

hordja a kávéát az Aranygolyóban az az öreg Izidor, a ki negyven év óta minden keresményét a lötenyésztésre költi, megessze a szívük rajtam. Hadd legyen egyszer egy verseny a vén Izidor szája szerint, a ki csak azért nem tartott jubileumot, mert nem akarta a vendégeit gyűjtőívvel zaklatni! Hadd fusson be egyszer a «Mamzellka» elsőnek, midőn ama régi, becsületes markörnek hever rajta az ötöskeje! Így fog szólni a nemes Baltazzi. Meglássák, uraim, nincs messze ez az idő.

Erre a furesa ábrándozásra azonban már Xypszy sem felelt. — Tehát uraim, térjünk át a komolyjatekra! — mondá Izidor mely és megfontolt hangon, mint éjfel után szokta a «fészkekben», midőn itt-ott egy kis hazárdjáték kezdődött. — A tiszteletreméltó lord, a kegyelmes várúr, az önköz házigazdája tegnapelőtt egy olyan sárga, golyóházombos kabátban lépett be az Aranygolyóba, a milyent már a legöregebb fiakerekek sem viselnek. «Izidor, gyere ide», mondta a főúr, a kinek annyi holdja van, a hány kapuczinert a kávéház felszázados fennállása alatt sem adtuk el.

Milfay összelajtottotta a sport-lapot, Livinszky kinyitotta az egyik szemét, míg a fiatalabb baronett megismételte a szavakat: — Azt mondta: «Izidor, gyere ide.» — Mire én odamentem, — tette hozzá fejbölintva az öreg markör. — A legkegyelmesebb Merseházy gróf így folytatta: Borszkán szombat majális lesz. Itt van háromszáz pengő. Vidd el a vendégeimet Borszkára mulatni, mert némelyek kívánatosnak vélik, hogy ott legyenek a majálison. Megértetted?

— Hol a pénz? — kérdezte siri hangon Livinszky. — Megértettem, feleltem. Igenis, megértetem, — ismételte Izidor, a ki minden alkalommal szerette az önmaga által elmondott szavakat is belefúzni az előadásba. — Adja ide a pénzt, Izidor bácsi! — mondá most a baronett, a ki eddig a pamlagon nyújtzkodott.

— Hm, ha az olyan könnyen menne, — felelt titokzatosan mosolygva a markör. — A gróf rámparancsol, hogy ne adjak pénzt az urak kezébe. Én leszek a fizető-mester. A király, sem a főherceg nem hord pénzt a zsebében. Arra való a szolgazsemélyzet.

Milfay unottan legyintett. — Vidd vissza a grófnak a pénzt. Köszönjük, nem kérünk a majálisból. Elég majálison voltunk mi már a magunk pénzén.

Vidd vissza, — ismételte Livinszky és megint lehunyta a szemét, a melyet olyan erőlközéssel tartott nyitva, mintha hatvan esztendőig egyetlen éjszaka sem aludt volna, — a mi könnyen lehetséges.

— Borszka... sohasem hallottam ezt a nevet, — mondta a cigarettája füstjébe bámulva a baronett. — Megnéztem a kávéházi lexikont, — mondá Izidor. — Borszka savanyúvíz-forrás, 342 méternyire a tenger felett.

Vidd el a pénzt, — szólott most tragikus hangszílyal az orosz. — Nekünk már nem kell pénz, mi pénz nélkül élünk a világon, mint a kegyes szerzetesek.

Kár érte, becületemre, kár érte, — hümmögött az öreg markör. — Legjobb volna elemelni a grófiat. Dupla vagy semmi.

Olivér most már visszavonhatatlanul felállott, midőn egy kastélybeli vadász lépett a terembe és egy óriási piros rózsacsokrot hozott a kezében. A eszokhoz négyvagy volt mellélkelve, de a név ki volt törölve. «A borszkai nők a margitvári remetéknek!» mondta az írás.

— Szamárság, — szólott unottan Milfay. Langyos rózsailattal telt meg a cigarettafüstös terem levegője. Igen szép csokor volt, a milyent primadonnáknak szoktak küldeni. Xypszy baronett többször elolvasta az írást, mint kétszer.

— Intelligens nő írása! — mondta elismerőleg. — Mindenesetre elmegyünk a majálisra, — indítványozta Izidor. — Aludjunk rá egyet, — felelt a czár unokaöccse és kiballagott a szobából.

Milfay fanyar kedvvel dobt a szivarját: — Háromszáz pengő a fiakeresemnek szoktam adni, ha éjszaka az orfeum előtt várt.

— Régen volt az, «tanár», — kottyant közbe Izidor. — És ha meggondoljuk, hogy Borszka a kegyelmes gróf birtoka, a hol egy krajczárt sem költethünk... Sőt még a háromszáz pengőből haza is hozhatunk valamiesket.

— Nem értesz te ahhoz, Izidor. Te csak egy pinceszér vagy, mert avatkozol mindig az urak dolgába? — dörmögött Milfay. — «Tanár», gondolja meg, hogy némi pénzmag áll a házhoz, ha elmegyünk a majálisra! — kiáltotta Izidor.

Olivér haragosan bevágta az ajtót. Másnapra azonban megennyhült haragja és így szólott társaihoz: — Elmegyek a majálisra azon feltétel alatt, hogy takarekosak leszünk, lehetőleg megmentjük a pénzt, a melyet mindjárt elhelyezünk «Mamzellkára». Mert mint sportlapokban olvasom, «Mamzellka» igen komoly küloldali esélyllyel indul a Császár-díjban.

Xypszy megölelte férfi a világon. — Te vagy a legbőlebb férfi a világon. Izidor büszkén állott urai háta mögött: — Ugy-e, csak én tudok tipelni? — kérdezte melegegedetten, de senki sem felelt.

Milyen szokott lenni a borszkai majális? Olyan, mint mindenféle egyéb majális a környéken.

A táncztermet tölgyfalombokkal díszítik és az utakat tisztára söprik, a környékbeli hintók megmozdulnak, szekerek — gyékénytetővel — sietnek a kanyargós hegyúton, míg a cigánybanda reggel óta részeg.

Nagy kár, hogy nem írta meg még valaki a mulatságok könyvét. Csupán hagyományokból tudjuk azokat a czerimóniákat, a melyek egyes mulatságokat megelőznek vagy követnek.

A keresztek, torok, lakodalmak, névnapok családi jellegűnek fogva természetesen különválasztandók a batyu-báloktól, szüreti, májusi vagy téli mulatságoktól, csupán végeredményükben egyformák: a kéd nemen levők tánczával telik el a legtöbb idő ezen szertartásoknál.

Majális! Nem olyan kis dolog az, a milyennek látszik. Van gyermek-majális, a hol az öv- és tanítóóket porgetik megfelelő férfiak és a kis tanítóók néha olyan titkos reménységgel várják ezt a napot, a milyen reménységgel önköz fel sem tételeznének a kis tanítóóról, midőn szürke szoknyájában és egyszerű szalmakalapjában az iskola felé lépked.

A diákok majálisán bizonyos előkelő szerelem bontakozott már ki teljességében, midőn szünet alatt a fák alatt lehet sétálni a nyári holdvilágban.

A tüzeltők majálisai Bachus tiszteletére rendezték, de el ne feleljüsk a dalárdát, a hol nemesek a szerelem, de a bor is patakban omlik. Éjjel az erdőn menni és a himnuszt énekelni! Lehet szebb befejezése egy jól sikerült dalárdai mulatságnak?

A fürdő majálisai bizonyos előkelő pozíciót foglalnak el a mulatságok történetében. A gondnoki irodába — a hol Borszkán Fafutyi uram, öreg tisztartó pipázott, — megérkeznek a városi nyomdából az aranysegélyes meghívók. Előbb természetesen a fürdővendégek kapják meg az aranyszélű lapokat, majd a vidékre kerül a sor. Délelőttönként olyan szigorú cenzúra folyik a fürdő platánjai alatt a meghívandók fölött, mint valamely szigorú kaszinóban.

Immár itt a tánczrend. «Valse Française, Polka Polonaise, Quadrill I. és III.», mert második négyest a Pipery és Péri eset óta Borszkán nem tánczolnak. Pipery úr a második négyes alatt annyira kompromittált egy Péri kisasszonyt, hogy feleségül kellett hozzá adni, pedig csak borbély volt. «Danse des Fleurs», — mondja a sajtósági tánczrend. Mi lehet ez? — kérdi Borszkán mindenki önmagától, mert hangozan nem merik kérdezni. Csupán annyi tudatik róla, hogy Kricsfalvi, bunyitai főtáncos találmánya. Az öreg tisztartó hamisan hunyorit ősz szemöldökével:

— A szezon elágere. Ilyent még Bártfa sem produkált. Azt jelenti magyarul: a virágok táncza.

A környékbeli kisasszonyok izgatottsága tetőpontra bág, Péter, a borszkai uradalom legöregebb vadásza megnézi az eget és derült időt,

jósol és mozsarak durrognak az emelkedésen, holott úgy sem aludt senki az éjszaka.

Vannak itt kisasszonykák, asszonykák, a kik falujuk határára túl még sohasem voltak és a borszkai fürdőzést életük legnagyobb szenzációjának vélik. A kurtanemesek szekérszámra hozzák háznépüket és a komondor behúzott farkokkal fut a kocsik mögött. Feszés tüzeltők láthatók, a kik a külső területen öröködnék, míg a tánczterem körül a grófi uradalom tarsolys buszárjai állanak a közönség szolgálatára.

«Igazán kár, hogy nincs itt Miklós gróf», — mondják évről-évre a majális vendégei. A környékbeli kastélyokból előjönnek a várnagyok diszruhákban, mindegyik mint egy korszakai király sétál a nép között. Ott van Poroszkai margitvári várnagy, zöld Zrinijén annyi az arany, mint bármely régi Merseházy. És milyen előzékenyek, finomak, vendégszeretők! Oh, mégis csak Merseházy Miklós a legelső úr az országban.

A sétatákat selyem lampionokkal aggatják tele és a hosszú asztalok roskadoznak a mindenfélé jótól. Az asztalfőn egy-egy várnagy ül, a ki majd poharát a távollevő gróf egészségére őríti. A mozsarak dörögnek, a fürdőház tetején a Merseházyak aranyos zászlaját lobogtatja a szél, benne a griffmadárral és oroszlanl. Messzi-messzi az egész vidék, a meddig a szem ellát, de még azon túl is, hálátelt szívvel gondol arra, hogy Merseházyak vannak a világon.

Kár, hogy tavaly egy bértgott tanító vetődött a majálisra, a ki azt kezdte magyarázni, hogy az a legnagyobb igazságtalanság, hogy Merseházyak vannak a földön. Az idén vigyáznak a vendégek megválogatására.

De hiszen voltaképpen nem is az a fontos ebben a percében, hogy Merseházyak vannak vagy nincsenek, ez ugyanis csak addig jár az emberek fejében, a míg a cifra huszárokat és a pompázatos várnagyokat meglátszják a szemek, — a tánczál úgyis ledobja válláról a nehéz Zrinijét Poroszkai uram, mert ő a legfáradhatatlanabb tánczos messzi vidéken, tánczol magáért, tánczol a távollevő grófért, tánczol a feleségéért, a ki már nem jár majálisra, mert a margitvári fűzek alatt fekszik.

A legfontosabb mégis csak az, hogy Anikó vagy Hanka, vagy talán Nina jól mulasson a borszkai majálison. (Ezen a vidéken csak a nagyon öreg asszonyokat hívják Annának.) Itt vannak a kicsikék fehér vagy rózsaszínű ruháikban, mintha a Vágvolgyének valamennyi virágoskertjét letarolták volna egyetlen hajnalon és a harmatos, üde virágokat ide hozták a százesztendős tölgyek alá. Akár kék, akár barna a szemük, valamiképpen másféle ezek a szemek, mint a többi magyar tájakon. A lányok szemében a hegyvidéki alkony melázik; a szürke álmodozás, mint hamvas kökénybokor a hegyoldalon, tót melázásnak is nevezetik. A nőtáik, a vizeik, a meséik vagy a hegyek teszik, hogy olyan furesa álom laknak a szemükben. De csak addig, a míg lányok. A tót asszony szeme mindig huncuzt. Csupa pajkoságból mosolyognak olyan megértőleg, hogy hajlandó volnál Obecskóra is elmenni a lenzőke allatorvesed után! Csak mikor közelükbe kerülés, akkor veszed észre, hogy olyan ártatlanok, hogy négyig sem tudnak olvasni.

Vagy talán tudnak négyig olvasni? Az asszonyok mindenütt egyformák, a Vágvolgyében is. Kiismerhetetlenek, rejtelmesek. Hagyjuk az asszonyokat és vizsgáljuk a férfiakat, a kik daliás, vitézi külsejű emberek. Nem is csoda: hatszáz évig jártak hadba a Merseházyak griffmadaras lobogója után, ha egyebet sem, a katonás tartást megtanulták.

Itt van mindjárt a bunyitai «kirendeltség», mint a fürdő tisztartója mondta. Bunyitán most rendezték az önkéntes tüzeltőságot, a férfiak tehát vigan feszengenek vadonatú uniformisukban. Csupán Kricsfalvi, a hires, viselő bális, hosszú fekete kabátot, vállán egy hatalmas aranyárga szallagegyszerű. A legnagyobb, mert a virágok tánczát rendezendő. Csak a szeme áll még keresztbe, mert már hajnalban elindultak Bunyitáról és az idő koraiságát csak útközben vették észre. Midőn is táborot ütöttek a határcsárdánál, a hires Késő Fáninál. Valóban férfias cselekedet volt délre elhagyhatni a pompás termetű Késő Fánit, a honnan maga gróf Merseházy Miklós se szokott egy-kettőre tovább bajtatni.

(Folytatása következik.)

AZ ÚJ NEMZETI SZINHÁZ PÁLYATERVELI.

Középítkezéseink egyike sem izgatta még annyira publikumunk érdeklődését, mint az új Nemzeti Színház. A Népszínházba való átköltözködést mindenki csak ideiglenes állapotnak tekintette, mely a tapasztalatban sehogysé vált be. Évek óta folytak a találgatások, tervezetések az új színházépület elhelyezéséről, melyek végső eredményben mégis csak azzal végződtek, hogy másutt, mint régi telken és bérházának helyén nem lehet elhelyezni.

Nemcsak a tradíció játszott ebben fontos szerepet, mely arra készítette, hogy a Nemzeti Színház más helyen, mint a Graszalkovich adományozta telken el sem tudjuk képzelni, hanem főleg az, hogy alkalmasabb helyet nem lehetett találni. Pedig akármilyen nagyok és jó fekvésűnek látszik is ez a terület, még sem ideális, de még csak jónak sem nevezhető terepnek egy minden tekintetben kielégítő, modern és monumentális színház számára.

Terjedelme nem elegendő arra, hogy egy több oldalról meglátható, arányaival mindenfelől ható épület építsenek rajta, fekvése is szerencsétlen, mert még a homlokzatnak kellő érvényesülését sem engedi meg. A pályázat feltételei mind a négy oldalról utcával körülvett, négyzetelakú telket hasítottak ki, melynek a Rákóczi-utca és Múzeum-körútra szögletes sarka erősen le van kerekítve. A homlokzat elhelyezésének kérdése háromféle meg-

oldást nyerhetett volna, a szerint mint egy sarokra eső, egy Rákóczi úti vagy egy Múzeum-körútra tekintő választanak. Az Építő művészek szövetsége több mint egy év előtt pályázatot irt ki e kérdés megoldására, mely után annyira tisztázódott a helyzet, hogy lehetségesnek csak a sarokra tekintő vagy a Múzeum-körúti homlokzat bizonyult. Az akkor pályadíjnyertes terv, Lajta Bélaé, a második megoldást választotta és nem egy oka van annak, hogy ez a megfajlás általában sikerültebbnek lássék, mint az, mely a homlokzatot a legöböljített sarokra helyezi. Egyik ezek között a közlekedés kérdése, melyet ugyan az esti órákban a színházi kocsiforgalom bármelyik megoldás mellett is erősen zavarni fog, de a sarokhomlokzat mellett mégis csak a legjobban.

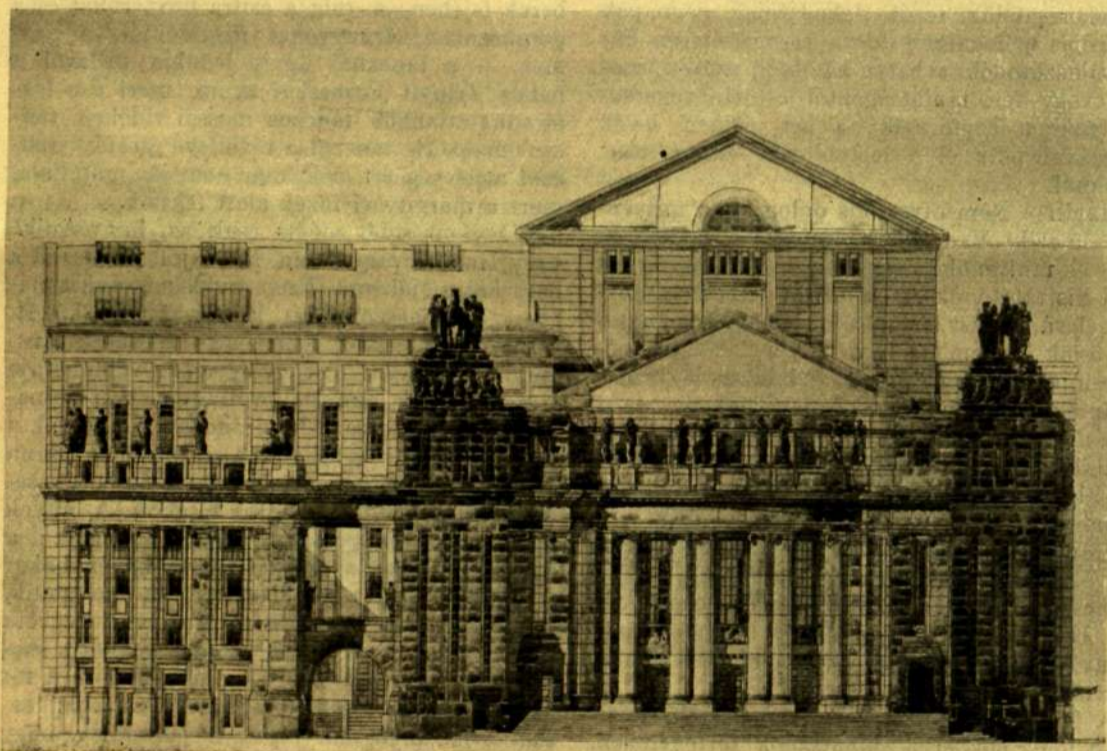
A Belvárosba özőnlő és a kifelé tartó forgalom nagyobbik része a Rákóczi-utca szélesebbik gyalogjárójú oldalán bonyolítottatik le s ezt egy Múzeum-körúti kocsiforgalom kevésbé zavarná, mint egy épen a sarokra eső. Viszont meg a sarokra elhelyezett homlokzat a legjobban biztosítaná a tömegelosztás egyensúlyát, az épület külső harmoniáját, de ezen előnyökkel szemben nehezzé tenné a telek kihasználását.

A pályázat kiírásánál nem is döntöttek véglegesen egyik álláspont mellett sem, mindkétféle tervvel lehetett pályázni, a mivel mindkét módon hozzájárultak a helyzet tisztázásához.

A versengés eredménye építészetünk állására eléggé biztatónak bizonyult. Huszonkilenc pályázónak harminczhárom terve felett kellett a bíráló bizottságnak döntenie, mely az első díjat Medgyaszay Istvánnak, a másodikikat Bálint és Jámbornak, a harmadikat Tóry és Pogánynak, a negyediket Lajta Bélának ítélte oda. Ezen a tiz, nyolcz, hat és négyezerkoronás díjon kívül, még két-kétezer koronás díjat kaptak négyen olyan tervekkel, melyeknek csak részleteiben találtak elismerésre méltót. Kivételre egyik pályázó sem kapott megbízást, hanem a négy első díjat nyert építész újabb, rövid lejáratú pályázatra szólították fel.

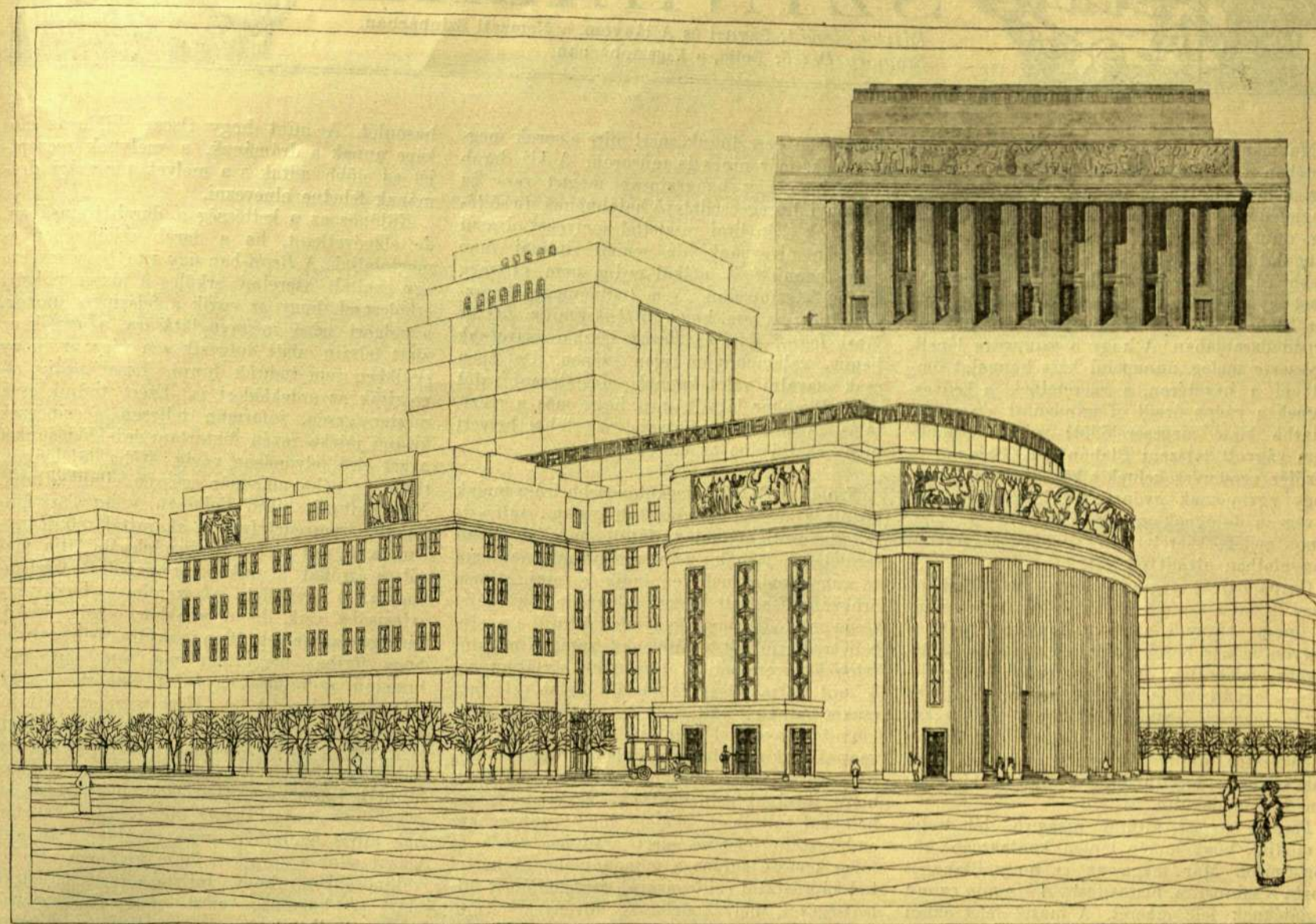
Egy színházépítésnél nemcsak az esztetikai szempontok, hanem talán legelső sorban célszerűségiek a döntők. Ezeket egy egyetlen mondatba lehet foglalni, hogy mindenki, a kinek a színházzal dolga van, a lehető legkönnyebben érje el a célját és a legkisebb veszélyben forogjon. Ez azután a színpad, a diszkrét helyek, a nézőtér, az öltözők, a ruhátárak, a feljárók, előcsarnokok, kijárók egymással hadakozó és nehezen összeegyeztethető érdekköreibe vág, melyeket ideálisan talán sohasem, de jól csak jókora területen lehet megoldani. Igaz ugyan, hogy a modern színházépítésnek jókora multja van már és minden egyes újabb építkezés új tapasztalatokra ad alkalmat, de mindazok, kik e kérdés elbírálására illetékesek, megállapították, hogy a kérdés e részének megoldásaért sok elismerés illeti a pályázókat, több, mint a külső architektúra helyes megoldásaért.

Ebből a szempontból nem egy kívánni valót hagynak hátra a pályatervek, a miben nem kevés része van a mai építészeti stílus kialakulatlanságának és vajadásának, de még több a telek alakja és fekvése támasztotta nehézségeknek is. A négy pályadíjnyertes terv perspektívába állított látképéről megállapíthatják olvasóink, hogy a pályaművek egyike sem olyan, mely messzire elhagyná a többi maga mögött, de azt is, hogy nem egy részletükkel közeljárnak a feladat megkívánta monumentalitáshoz.

AZ ÚJ NEMZETI SZINHÁZ PÁLYATERVELI. — BÁLINT ÉS JÁMBOR MÁSODIK DÍJAL JUTALMAZOTT TERVELI.

(Felül a főbejárat, alul a homlokzat a Múzeum-körúton.)

TÓRY ÉS POGÁNY HARMADIK DÍJAT NYERT TERVE. (Fent a Múzeum-körúti homlokzat, alul az épület távlati képe).

LAJTA BÉLA NEGYEDIK DÍJAT NYERT TERVE, MÚZEUM-KÖRÚTI HOMLOKZATTAL.

AZ ÚJ NEMZETI SZINHÁZ PÁLYATERVELI.

SZINHÁZAK.

Pásztor Árpád: Savitri és A lányom, a Nemzeti Színházban.
Szomorú Dezső: Bella, a Vigaszínházban.

Ma már az unokák gyönyörködnek művészetében s Blaha Lujza még mindig a frissesség, a hervadatlan legbuzgóbb forrása. Már megjelenése is ünnep a színpadon, a közönség ünnepélyesebben, valami kedvesen emelt hangulatban gyülekezik. Az idei saison legjobb és legünnepélyesebb premier-közönsége most gyűlt össze a Nemzeti Színházban, mikor Blaha Lujzát várta új szerepében, Pásztor Árpád darabjában. A hogy a színpadra lépett, egyszerre meleg, ünnepleni kész hangulat ömlött el a nézőtérre, a szeretetnek, a kedveseknek a vágya áradt el mindenütt s a szerep mintha kissé megeserélődött volna: a publikum vágyott tetszeni Blahánénak. Színpad és nézőtér versenyre kelnek a közös kívánságban, hogy egymásnak gyönyörűségére legyenek és a vége a dolognak az, hogy az este egy folytonos meleg, szeretettel és gyöngédséggel teli hangulatban olvadt fel.

Csupa báj és megindító asszonyiség Blaháné most is, sőt asszonyisága az időtől olyan nemes és finom, bágyadt zamatot kapott, a mely a nagyon nemes borok izének legdrágább sajátosságára emlékeztet. Jóság, okosság és derűség — együtt a legtrikább három tulajdonság — egyesül benne s ez árad el az egész színpadon, mikor ő oda lép. Beszédének fölényessége, nyílt, természetes csengése, dalának szívekbe lopózó hangja elől a ki akar, sem tud menekülni.

Pásztor Árpád kitűnő újságíró, jól tudja a módját, hogy mikép lépjen kontaktusba közönségével. Már maga az is, hogy Blahánét hozta a színpadra, biztosította *A lányom* című vígjátékának fele sikerét. A másik felét aztán azzal szerezte, hogy olyan szerepet írt neki, a melyben a művésznő ép azokkal a tulajdonságaival vesz részt, a melyek minden néző szíve szerint a legkedvesebbek. Maga a környezet, a negyvenéves előtti magyar kisvárosi polgári levegő, benne Blahánéval, kedves mindenkinek. A Biedermeyer divata még mindig erősen tartja magát, a mai közönségnek ezt a gyöngéjét már Berczik Árpád is felfedezte a *Himfy dalai*-ban, próbálták kihasználni mások is, és mint a hatás könnyű eszközt találta meg Pásztor is. Ebben a kedves levegőben Blaháné mint ügyes, dolgos, ravaszul okos, asszonyi fortélylyal folyton házasságot szövé, a férfiakkal szemben mindig fölül maradó asszony szerepel, a ki még most is egyszerűen két férfit tud az orránál vezetni: a eskönyös, nőgyűlöletében megsontosodott tanárt, kinek gazdasszonya és ennek barátját. A kissé naiv, de kedves történet Blaháné kedvéért van olyanokig gondolva, a milyen, csak arra való, hogy alkalmakat adjon neki annak a szeretetreméltóságnak kimutatására, a mi lényében van. De azt meg kell adni Pásztor Árpádnak, hogy ezeket az alkalmakat izlése- sen szerezte meg. A kor levegőjét különösen az első felvonásban sok stílusérzékkel csinálta meg, alig egyszer-kétszer érezeti a szándékos- ságot s még egy s más a Kotzebue-féle vigjátéki technikára emlékeztető fordulat is jól beleillik a kor hangulatába. Ha a második felvonásban kellett volna kissé jobban szétkuszál- lódnak is a darab szálai s szinte erőszakkal kell őket összefogni, — az első felvonás jól elgondolt és ügyesen színpadra vitt jelenetei, no meg mindenesetre első sorban Blaháné játéka megmentik a darabot. Segítenek ebben a többi szereplők: *Guál*, a ki valósággal meg tudta eleveníteni a nőgyűlölő agglégény alak- ját, olyan komikummal, a mely emberi jelle- met magyaráz és tesz elfogadhatóvá, *Horváth* Jenő, a ki diszkrét és jól átgondolt játékaival el tudta feledtetni, hogy a másik agglégény szerepeltetésére csak ürügyeket talál a szerző, nem igazi okokat és *Váradi* Aranka, a ki igen bájos kis csitri lány volt, szívesen elfogadtuk Blaháné lányának. Olyan előadás volt ez, a melyben minden jónak javarészt a színészek adták. De a szerzőnek is szívesen megköszön- jük, hogy élénkbe hozta Blahánét.

Pásztor Árpád másik darabjáról, a *Savitri* című verses hindu legendáról nincs miért rész-

letesebben beszélnünk, mert mire e sorok meg- jelennek, már nincs is műsoron. A kis darab voltaképpen egy hangzatosán megírt vers az asszonyi hűség csodateremtő hatalmának dicsőíté- sére, sok szép lírai részeket, melyeket olvasni szívesen olvasnánk, de semmi drámai mag- nincs bennük. E nélkül pedig nem él meg semmi a színpadon. Nem tudta meggyökerez- tetni még az sem, hogy *Márkus* Emilia, *Jászai* Mari, *Ivánfi* Jenő és *Beregi* Oszkár szavalnak benne, valamennyien igen szépen. De épen csak szavalni valót kapnak, megjátszani valót nem. Ilyenkor látszik meg, hogy más a reczi- tálás és más a színjátszás, az utóbbi helyett nem érhetjük be az előbbivel.

Szomorú Dezső a legkülönösebb író a maiak között. Írásában mindig van valami túlfeszít- tetség, erotikummal túlfűtött novellái olyan területeken járnak, a hova normális fantázia és gondolkodás nehezen tudja követni, stílusa örökké túlfeszített beszéd, olyan dolgok kifeje- zésén erőlködik, hogy kénytelen áttörni a nyelv- beli tradíció, sőt a mindenki számára magától értetődő grammatikai törvények korlátjait is. A mit túlzaklatott fantáziája látta vele, azt csakis barokkúl túlterhelt és mesterségesen át- időmított nyelvel bírja kifejezni. Értjük, hogy vannak esküdt ellenségei, de szívesebben áll- nánk hívei közé, ha nem bántana mindig az, hogy írásának színekkel és kacskaringós vo- nalakkal túlterhelt, némely keleti szönyvekre emlékeztető felszín alatt aránylag kevés és főleg kevésbé súlyos a mondanivaló. Néha el tud kápráztatni csillogásával, fantáziájának föl- ledtségével, mely a délszaki növényeket rejtő meglegházak levegőjére emlékeztet. Nem tudunk közönbösek maradni vele szemben, mindig érde- kel, mert érezzük, hogy művész, csak hogy mű- vészetének csak nagy, széles formákban szét- táruló levelei és buja színű, lankadt virágai vannak, de nincsen gyökere.

Írói valóját novelláiból tisztábban és teljes- sebben lehet megítélni, mint színdarabjaiból, mert a színpadon mégis csak kénytelen többé- kevésbé kilépni a maga stílusából, közeledni a közönséghez, az emberek izléséből is be- olvasztani magát a darabba s e mögé a va- lami mögé rejteti igazi valóját. A drámaíró a legkevésbé független író, neki az ezerek izlésével, kívánságaival, kedvteléseivel kell szá- molni s neki kell legtöbbet engedni magából, ha színpadi, eleven hatásra törekszik, nem pedig csak az íróársak kárörvendő platonikus dicsőretére.

Szomorú új darabjában, a *Bella*-ban dús választékban hordta össze azokat a dolgokat, a melyeket a budapesti publikum s valószínű- leg minden nagyvárosi publikuma szeret a színpadon látni. Jó adag világiasság, érzékes sze- relemmel túlfűtött levegő, egy nő, a ki végzet- tes nagy szerelmeket ébreszt fel mennél több férfiban és végigjátszva velük az érzéki szere- lem egész skáláját, egy esomó roppant előkelő alak valami nagyon előkelő vagy a kíváncsi- ságot felingerelő színhelyen, mellettük néhány félszeg és komikussá váló egyszerűbb em- ber, egy kevés diszkrétül beadott szentimen- talizmus és a végén a polgári erkölcsök béké- sen kiegyező befejezés, — a ki mindezt ügye- sen össze tudja keverni, az biztos lehet a sikeréről. Szomorúnak becsületére válik, hogy nem tudja teljes ügyességgel összekeverni; mégis több van benne a művészből, semhogy egészen el tudna rejtőzni. Számításába mind- untalan hibák esúsznak, olyan hibák, melyek- ben a finomabb fülű és finomabbat váró hall- gató számára a darab szépségei rejlenek. A kö- zönség izlésére épített jelenetekből néha erős, emberien harsanó szavak lobbannak ki, me- lyekben az író elárulja magát, egy-egy fordula- ton egyszerre megtelek lélekkel és ebből a lélek- ből szólal meg valamelyik szereplő, aztán hirtelen elbújik az író a darab mögé és a ki- szabott sinen megy tovább a dolog. Ez a ket- tősség, az írónak ez a bújódsi játéka a színpa- di emberrel, megvalljuk, ingerelt és érde- kelt, — Oscar Wilde darabjaiban éreztünk

hasonlót. A mint hogy Oscar Wilde az elő- képe annak a drámának, a melynek recept- jét az előbb adtuk s a melyet társasági drá- mának lehetne elnevezni.

Különös ez a kettősség a darab tónusában, de elkedvetlenít, ha a darab erkölcsében is megtaláljuk. A *Bella*-ban úgy van összekeverve egy exaltált szerelmi erkölcs a józan polgári erkölccsel, hogy az egyik a felszínen mozog, a polgári néző megnyugtatóására, a másik ez alatt felszín alatt dolgozik s a vége az, hogy egyikben sem tudunk hinni. Ezzel pedig el- veszítjük az érdeklődést is. Ezért tudjuk csak mesterségesen, jóformán teljesen a színészek kitűnő játéka révén fentartani érdeklődésünket a két első felvonáson végig. Néha fölélnkül- tünk, de néha már-már egészen ellankadtunk. Nem tudunk hinni Bellában, a művészi len- dületű, szenvedélyvel és akaratval teli leány- ban, a ki vad szenvedélyben elcsábítja ma- gát a gróffal s mikor ez galádul cserben- hagyja, a gyűlölet, a szerelmes boszúvágy extázisába esik, de ugyanakkor ostoba és kö- zönséges anyja egyetlen szavára beleegyezik, hogy férjhez megy egy mit sem sejtő, jó- hiszemű, szerelmes egyszerű emberhez, a ki- től még undorodik is. Mért teszi ezt a kijö- zánítóan aljas engedményt a társadalmi kon- venzióknak, ha szerelmében és művészi erejének tudatában olyan szuverén nő? Hogy egy alakban hinni tudjunk, ahhoz az kell, hogy igaza le- gyen, ha mindjárt szubjektív igaza is. Bellá- nak nincs semmiféle igaza, tehát nem tudunk igazat adni a darabnak sem és nem érdekel különösebben, hogy milyen rosszul bánik már a házasság, előtt megcsalt férjével, hogy szerettezik csupán a csábító gróf iránti boszúból a tenoristával, hogy kap össze sze- relmes marakodásban a gróffal. A férjet ért- jük, mikor a gyereket babusgatja, a ki nem is az övé, mikor ellágyulásában a szobalányt teszi bántata bizalmasává s mikor elkergeti fele- ségét, miután rájött hűtlenségére. Szegény, szerelmes, együgyű ember, de a maga er- kölese szerint él és tesz s nem valami két- lelkű, felemás erkölcs szerint.

Csak a harmadik felvonásban emelkedik fel a darab a hatás magaslatára. Ez a felvonás az Operaház egy öltözőjében játszik, melyről kilátni a színpadra, a hol a Toscát adják Puccini vezényletével, az ünnepi előadás min- den kellékével. Bella óriási sikert aratott, sorra jönnek az emberek, részesei asszonyi kegyé- nek, kikről naptárt vezet: azzal áll boszút a grófon, hogy fentartja vele a viszonyt, de meg- csalja az egész világgal. Most, diadala tető- pontján elkerget magától minden férfit s egy nagy, erővel megírt jelenetben elutasítja a gróft is, a ki vágyának extázisában feleségül kéri. Vérig győtrő dolgokat mond a grófnak, a ki most úgy vergődik előtte, mint a hogy egykor ő vergődött — s aztán visszamegy férjé- hez, a ki egymaga szerette igazi szerelemmel. A belső ellentmondásoktól hajszolt asszony itt megfog szenvedélyének elemi erejével, a jele- netek izgalma feszültségben tartja az egész színházat. Alig zavar más, csak Puccininek színpadra hozása, olyan módja a hatáskere- sének, a mely nem méltó Szomorúhoz. Itt is, mint többször a darabban, bánt, mikor egy természetnél fogva disztigált tónusú író kellett volna olesóbbá teszi magát a sikerért. Olyan izetlen és durvaságukban is szellemte- len vicceket, a milyen több is van a darab- ban, magára tartó író nem volna szabad, hogy megengedjen magának.

Varsányi Irén játéka tartja a darabot a két első felvonásban s a harmadikban annyi erőt, karaktert és lendületet mutat, a mennyit rit- kán láttunk tőle. Az ő kedvéért fogja nagy közönség nézni a darabot. Mellette kitűnőek *Tanay* a férj szerepében, igazi rajongás és igazi emberi fájdalom van a játékában. *Ha- raszthy* Hermin a legkitűnőbb anya-színésznő, jellemző erővel és igazsággal játszsa Bella anyját. A többiek is jók, csak — talán a sze- rep az oka — *Hegedűs* valamivel szintelenebb, mint mások szokott lenni. *Schöpftin* Aládr.

Varsányi Irén
1913
Varsányi Irén. Szomorú Dezső "Bella" című színdarabjában. — Valsák, Művészet.

VARSÁNYI IRÉN SZOMORÚ DEZSŐ "BELLA" CÍMŰ SZÍNDARABJÁBAN. — Valsák, Művészet.

KÖRVADÁSZAT.

IRTA BÁRSONY ISTVÁN.

Januáriusi tél van. A vadászévad a végét járja. Februárius elején már kezdődik Nimródék negy. a «holszezon.» Hasznos vadra akkor már nem szabad vadászni. — Ragadozót és kártevőt irtani mindig szabad ugyan; de az emóriséges érzület még a gaz bestiáknak is ad törvényt kívüli irgalmat-kegyelmet, a mikor a kártevő emlős szoptat s a ragadozó szárnyas a fókáit nevelgeti. A míg az egészen tehetetlen ivadéka szülei gondozása nélkül az éhenhalás kinja várna, addig a szülőket lelőni, elpusztítani: kegyetlenség. Csak akkor szabad ez, ha velők együtt elpusztíthatjuk ivadékaikat is; ha nem marad siró-rivó árva, a ki tulajdonképen még ártatlan egyelőre, mert ő maga nem követhetett el gazságot. Ilyenkor — az egész vacok, vagy fészek elpusztítása esetén — jogos a védekezés, végig; hisz csirájában fojtathatjuk el a későbbi veszedelmet, a mi bizonyosan fenyegetne, ha a kis hóhérfiak felnőnének. — Persze, ez nem a februárius programja, hanem későbbi időké. A februárius még megengedi a kártevők irtását; ám azért a holszezon mégis csak itt van, ha januárius elmúlt. A januáriusi vadászatok tehát az évad utolsó efafta szórakozásai.

De ilyenkor ennek már csak a silányabbja marad; hisz a java vadászaton rendszerint karácsonyig szokás átesni. Az ilyen évadvégi Nimródmulatság többnyire: körvadászati. Nem mintha a körvadászati a természetnél fogva volna évadvégi; hanem, mert az enyhe teleje épen a körvadászati akasztja meg leginkább s az elmaradt vadászatra azután esetleg csak az évad végefélét kerülhet sor, a mikor az igazi tél végre lehetővé teszi, hogy száz meg száz ember baj nélkül tapossa a mezőt, a hol enyhe időben a durva jövés-ménés rengeteg kárt okozna.

Mi az a körvadászati?

Szerintem mindenféle vadászmulatság közt a legalantasabb színvonalon levő, de gyakran mégis a legkiadósabb vadlődkelés.

Az egész abból áll, hogy egy bizonyos mezei területet hajtók és vadászok lánczavál körbefognak s aztán a kör középpontja irányában összes-ből szoruló vonalon átörni próbáló vadat, — legtöbbször csak nyulat — halomra lödöznek.

«Mulathat,» a ki néhány tucatny nyúl felbukkanczolásában örömet lel; de mulathat az is, a ki csendes szemlélődéssel nézi, minő huncutsággal igyekezik a ravasz «vadász-róka» túljárni nemesak a bárgyú tapsifüles eszén, hanem a szomszédságában levő vadász-társaién is. Mert a sikernek, a löni tudáson kívül, a mi elvégre «conditio sine qua non» sok mindenféle apró csipnja-binja van, a mi tulajdonképen mind nines hivatva a körvadászati színvonalát emelni, hanem inkább csak arra lehet jó, hogy ezt a színvonalat lejjebb nyomja.

A körvadászati általában majd mindent nélkülöz, a mi a vadászban nemes és érdemes. De azért nem lehet tagadni, hogy a maga idejében és a maga helyén mégis csak legjobb módja a társasvadászati. Legrosszabb oldala, hogy semmiféle fajtájú vadászati sem lehet olyan unalmas és bosszantó, mint az eredménytelen körvadászati, értvén eredménytelenség alatt mindenkire nézve a saját mulatságának a hiányos voltát.

A körvadászati rendszerint meglehetősen sok masirozással jár, gyakran igen kellemetlen területen; például ragados talajon, a hol a csizmára több kilogrammnyi sárcocskor tapad; vagy gözeke-szántáson, kivált ha a nagy rögök teteje fagyos, de mégis omlósan csúszós és a hantok közt minduntalan félméteres lyukakba sündörög bele a csetlő-botló vadász. Kétszáz holdnyi ilyen táblán végigtánczolni nem kicsiség és fölér egy közepes gőzfürdővel, a mi az izzasztást illeti; nem is szólva az egyensúlyozó tornászati minden fáradsalmas kényyszerétől, a mit végig kell szenvedni, néha csak azért, hogy azok mulassanak, a kik a

nehézségű talaj tulsó végén könnyű járású jó kis gazos tarlóra jutottak. Nem csuda, ha a minden különösebb gyönyörűség nélkül való nagy járásokért kárptólasképen legalább löni akar valamit a vadász; hisz' aligha lehet valakinek ambíciója, hogy csak díszhajtó legyen és nézze a mások mulatságát, a mikor ő előtte száz lépésen belül nem karusszelezik tapsifüles.

Igazán nem kellemes, ha a sok mindenféle, sokszor meglehetősen súlyos vadászfelszerelést csak úgy Isten nevében kell cipelni, holott a vastag vadászruha, a csizma, a puszta, a tarisznya, mind húzza az embert és fárasztja, nyúzza, akárhányszor a lihegésig.

Nézünk csak végig egy ilyen körvadászati, lege artis, és a hagyományoknak megfelelő formáival.

Tehát: januáriusi tél van. Havas tél, a mi még aránylag a legszebb és a legjobb. A tájék, a hol a szemem a végtelen keresi, ragyog, csillog. Az Alföld rónáján most minden fehér, a meddig elláthatok rajta. Egyeses, sik lap van előttem az ég aljaig és azzal összefolyik. Messziről magányos tanya látszik. Az is fehér. Erre néző homloka szinte világít a sok hó közül, minthogy másfajta a fehérsége. Néhány fát sejték a tanya körül. Azokon buján virágzik a zuzmara. Csupa fehérség az is. A síkságon felburjánzó gíz-gáz is zuzmarás. Az aszott füvesomokon pici lombokrétaik teremnek zuzmarából. Gyémántpor rakódott a fűszálakra...

Mindez körvadászati nélkül is gyönyörű és én elnézném akármeddig. De megzavarunk a merengésben. A «számomat» kiáltják: indulnom kell. Tudniillik minden puskás számot húz, legalább ott, a hol adnak valamit az ügynevezett «igazságra», ámbár ezt is ki lehet játszani. Avagy ki ellenőrizheti azt, hogy a ki a tarokkátyákat kinalja, nem nyomja-e a kedvellek kezébe a nagy számot, minthogy a kis szám kezd az indulást? A pagaté így a leg-hosszabb út. A huszonegyszer a legrovidebb. A páratlan szám halad egyfelől, a páros másfelől. Egyes után a hármas, kettes után a négyes s a többi. Mindkét szárnyat vezetni valaki, a ki a területet kellően ismeri, és tudja, hol kell majd összeérni a körnek. Rendszerint kerülők, a vad-örök, vagy a helybeli hajtók tapasztaltabbjai ilyen vezetőknek valók. Az együtt ácsorgó embergombolyagból így kezd széthúzódni két szál, a mely azután a messzeségbe nyúlik. Most ebbe az egyik ilyen szálba kell beszövedődnöm magamnak is.

Javában eresztik a központból a hajtókat; egymásután annyit, a hány a vadászok számarányához illik. Ha tizenöt puskásnak százötven hajtója van, akkor minden vadász előtt tíz hajtó lép a sorba. A hajtók távolsága egymástól attól függ, mekkora területet készülünk átölelni az embergyűrűvel. Körülbelül ötven lépés a normális távolság, a mennyire hajtó-hajtótól van, ha rendben halad a vonal. Százhatvanöt ember (közte tizenöt puskás), tehát nyolcezerkétszázötven lépésnyi körvonalat fog át. Méterekben ez egy negyedrészessel kevesebb; lévén egy lépés hetvenöt centiméter. Így aztán nyolcezer lépés annyi, mint hatezer méter. Az első két puskásnak tehát három-háromezer méter az útvonala. Jóval hosszabb, mint a budapesti Andrassy-út. Ennyit kell ingyen sétálniok, járniok, anélkül, hogy tulajdonképen még vadászni kezdenének.

Ha akad is alkalmuk néha-néha, hogy közben tegyenek egy-két lövést, az csak véletlenszerűen megy. Persze, hogy ez elől a csetlő-botló, sokszor eléggé fáradságos sétálás elől lehetőleg menekülni szeretnek a kényelmesebb puskások; sőt még a hajtók is, a kiket úgy kell a csoportból előrekurgatni, barátságos káromkodás és oldaladófés között. A vadász urak közt is mindig akad olyan, a ki a míg csak lehet, hátul bujkál és settenkedik, hogy minél később kerüljön rá az indulás sora. Épp' ezért helyes a sorshúzás; ámbár annak is megvan a maga hibája. Hisz az öregek, a nehezek, kis számot húzhatnak; már pedig a méltá-

nyosság mégis csak a mellett szól, hogy a ki sokkal jobban bírja a fáradságot, az még a szigorú mérleg félretekérével is többet vállaljon belőle, mint a nálánál jóval gyöngébb.

Az én számom a középső számok egyike; utam hossza tehát, a kör zárultáig, lesz vagy ezeröttszáz méter.

Indulok, közönyösen. Nem is lehet másképp. Általában a körvadászati «sétából» csak azoknak van hasznuk, a kiknek orvosai tanácsára sokat kellene járniok, de máshol nincsen rá alkalmuk. No, a körvadászati járhatnak. Ezt az élvezetet egészen bizonyosan megkaphatják, csak jelentkeznük kell. Én még nem láttam olyan köröző vadászt, a ki mindenáron első puskásnak akart volna elindulni, a pusztaság kedvéért; ha csak valami más — finészes — oka nem volt rá, titokban.

Vállamon a puskám; mögöttem a tarisznyahordozóm. Már megyek; — baktatok, — kissé lassan lépkedek eleinte, hogy az előttem levő hajtótól távolabbra essem valamivel, mint a kimért ötven lépés. Így támad a «kapu»: az a törvényes csalogató nyílás a hajtóvonalon, a mit azért nyitunk, hogy a felénk tartó vad lehetőleg mi mellettünk próbáljon a körből menekülni.

Most még nines szó ilyesméről, ámbár már látni felriadt nyulat, melyek a körön belül iramlanak, meg-megállanak, figyelnek, tanakodnak, hogy ugyan mi folyik itt. Oda se nézek, megyek az orrom után. Úgy sines itt egyéb, mint nyúl. Foglyot nem szabad már löni; — fácskák meg sosem is volt, — tűzők lehetnek, de nincsen. Kissé unalmas ez az őrös botorkálás a hósvatagon, a hol hosszú vonalban lépdelnek a hajtók; minden szórakozásom az, hogy az ő oszlopuk rendetlen mozgását nézegetem. A ragyogó fehérségen van nyúl-nyom elég; — az a bizonyos eszoka kereszt, négy lyukból összerakva. Kettő elől, kettő hátul; — a két első egymás mellett és kissé ferde; — a két hátulós egymás mögött s a két elsőnek a középvonalát metszve. Az első egymás mellett levők a nyúl hátulós lábától valók, mint-hogy az erős hátulós lábak túlugranak az első lábnyomán. Sok vén vadász van, a ki ezt nem tudja s azt hiszi, hogy éppen megfordítva van a dolog. A nyúl nyomról tudni való, hogy a haladás irányát mindig a hátulós lábak jelzik, mert az első lábak mindig elmaradnak a hátulósok mögött.

Kis barlanglyukakat is látni néhol a hóban. Azok nyúlvezérek voltak; de a nyúl már kigurított belőlök. Egyáltalában kezd a hőmező élénkülni. A mezei «férgék» megjelennek rajta. A mozgó nyulak iromba szórén megcsillan a nap szóródó sugara.

Egyszer csak kiabálást hallok: «befelé! befelé!» A kör összeért és most kezdődik a középpont felé szorítás az egész körvonalon. Így aztán muszáj a benn levő vadnak mozdulnia, menekülnie.

Most az kellene, hogy mindenki, a ki az eleven körvonal alkotórésze, egyforma és folytonos haladással tartson rendet. Akkor megmaradna az igazi körforma. De ilyen igazi kör még nem volt a világon. A hajtók közt is sok ügyetlen akad, a ki buta közönnyel megyen előre, vagy marad hátra; de a vadászok közt is fehér holló az olyan, a ki a hajtóit (a szomszédságában levőket), megfelelően tudja vezetni és irányítani. Pedig a legtöbb siker épen ettől függ; no meg a «finészekről», a huncutságoktól, a melyekkel a kapzsi vadászok élnek, a végett, hogy «rajok jöjjen» a nyúl. A tapsifülesnek kész veszedelme például a «zsák», a mi úgy támad, ha az egyik vadász megáll a sorban és hátramaraad s a körülötte levő hajtókat is eszerint tartja vissza; a mi nek a következménye a körvonalnak homorú horpadása. A milyen bolond állat a nyúl, mindig az ilyen horpadásokba, «zsákokba» szeret befutni; ott próbál egérutat nyerni s menekülni. Pedig éppen ott leselkedik rá a veszedelem; hisz a «zsákos» vadász egyebet sem akar, mint a nyúl gyöngéjével így visszaélni.

BÁRCSAY DOMOKOS.

De a hol «zsákoló» vadász van, ott el is romlik a kör. Mert a többiek előre haladnak s így az elmaradók körül szabálytalan vonaltörés támad.

A «mulatság» ekkor már javában folyik. A nyulak mozognak, ész nélkül futkosnak. Minél hidegebb az idő, annál éberebbek; az embergyűrűt annál messzebbre igyekeznek kerülni eleinte. Folyvást nő a számuk a körön belül. Néhol gyűlést tartanak; elindulnak valamely irányba csoportosan; de csakhamar megint elszélednek. Ha valamelyik rászánja magát, hogy a vonalnak rohanjon: van ordítás, kiabálás, erőlködés és lótas-futas, ne-hogy a vad kitörjön. De a holra remült állat úgy megyen neki a hajtóknak vak rémületében, hogy hiába minden: épen köztük fut ki, ott, a hol legsűrűbben vannak. Minél nagyobb a kergetőzés, annál konokabb a menekülő füles. De a lassan baktató, kémlélőde közelítő nyúl más: az az ácsorgó ember iránt van több bizalommal s inkább feléje tart.

A «finészes» vadász jól tudja ezt s ha lassú nyúl jön feléje, megáll. Egyébiránt máskor is mindig megáll és figyeli a közelítő nyulat, vajjon mire szánja rá magát. Ha a nyúl megtorpan s guggolja vagy kétlábán ülve nézelődik: majdnem bizonyos, hogy mindjárt megfordul és elviszi az ördög valamely más irányba, mint a hogy megindult volt. De ha új iramlásával is idetart, akkor nem téríti el többet semmi sem; akkor a vadász nyugodtan várhatja magához. Ha pedig mégis tétó-

vázást árulna el, akkor elég, ha úgy tesz az ember, mintha észre sem vette volna és félig-meddig hátat fordítva, befelé lépdel néhányat a körbe, a nyúltól ellenkező oldal felé. A buta füles ilyenkor azt hiszi, hogy: «nini, szabad a vásár! itt lopva kiszökhetem!» — és a vadász mögött igyekezik elosonni. De épen azzal rohan veszébe, a puszta közelségébe.

A szomszédomban van okom gyönyörködni. Az egy «nyúlímádó». A legkomikusabb figurák egyike. Minden nyúl előtt letérdepel, úgy várja magához. Azt hiszi, hogy ha csak derékig van kint a földből, akkor a nyúl már észre sem bírja venni. Ha szerencsésen hibáztat: nehezkén tapázkodik fel, hogy csakhamar újra hasravágódjék közeledő bálványá elé.

A másik szomszédomban egészen más. Azt már öröm nézni. Halad csendesen s csak arra a vadra ló, a melyik már kint van a körből. Mindegyiket átbuktatja a fején s angolos hidegvérrel fordul vissza a lövés után. Az ő nyulai nem szenvednek sokat; nem rugdosódnak; nem kell nekik kegyelemlovés. Nincs is keservebb, mint a rosszul lött vad vergődését látni, a mikor bémán emelkednek, hogy arrább vonszolja magát; vagy háromlábban tántorog arrább-arrább.

Egyébiránt folyvást csak haladunk: «befelé», «befelé». A nyulak keresztül-kasul száguldoznak előttünk és minél rendezetlenebb-egyenletesebben vonulunk: annál kevésbé van alkalmunk arra, hogy «mulassunk». Azok mulatnak, a kik huncutok; a kik «zsákolnak»; a kik megállanak egy helyben és kierooszakolják, hogy tulajdonképen az egész társaság hajtsón nekik. Ez is a körvadászati egyik örök megoldhatatlan kérdése és gyógyíthatatlan nyavalyja. Vannak vadászok, a kik ha valamely nekik tetsző pontjára jutnak a területnek, közszoborra válnak s onnan őket arrább vonszolni az istenért sem lehet. A szomszédok kikiabálják a lelkeket: «befelé!» nem ér az semmit sem. A végén erős kifejezések ropkódnak. Hallatlanná válik az efféle is. A kör végén következik a kimagyarázás, a békülés, a megnyugvás és a csendes elhatározás, hogy: iszen várj csak, majd vissza adja ezt neked Ludas Matyi!

Végre valahára «lefújnak», minthogy a kör már olyannyira összeért, megszükkült, hogy a befelé lövés a fagyos talajról felpattanó söréttel veszélyeztetheti az átellenes sor testi épességét.

Ezentúl a körbe belőni nem szabad; tehát még néhány sürgős lövés esik be a körbe. A szelesebb puskás ezt el nem engedí, ha alkalmuk nyílik rá.

A hajtók most már vagy a vadászok mögé

MÉSZÁROS IMRE, AZ OPERARÁZ ELHŰNYT VOLT IGAZGATÓJA.

vonulnak s mindnyájan együtt tartanak azután befelé; vagy csak a hajtók húzódnak be s a vadászok kívül várják a netalán még bent rekedt egy pár nyulat.

Ezzel vége az első körnek. Következik a gyülekezés, a lelőtt vad számbavétele, terítékre hordása egy sorban, minden tizediket kissé kiljebb húzva, hogy az áttekintés és az összeadás könnyebb legyen.

A második körben úgy illik, hogy megfordított sorrendben induljanak a «számok». A harmadik kört a középső számok kezdik. Így aztán mindegyik puskásra körülbelül egyforma fáradság jut.

S ott fekszik ime a havon egy pár száz elvérzett tapsifüles, a melyek elestek az egyenetlen háborúskodásban.

Az elcsendesült határ hantjai közt pedig sok sebesült várja a jóságos halált, a mely megváltja szenvedéseitől.

Jönnek a varjak s az esti pirban fürdő égen áthúzza, megfújják károgo gyászadalukat. Elősettenkedik valamely félreeső bozótból a pusztai bandita, a vörösbundás éjjeli kalandor s rókamódra sunyitva halad a vérszagon, vérnyomon, a míg csak könnyen szerzett prédáját el nem éri.

Az ég csillagos; a hó világit; a derengés hasonlít a kezdődő hajnalhoz; pedig sok szegény kialudt életnek örök éjszakája kezdődik most.

MEDDŐ KÉTSÉG.

Oh hol van arra annyi érdem,
Egy Isten, hogy leszálljon értem,
És támogassa gyöngye terdem
A szédítő mélység felett?
Akarnám bár, Uram, nem értem
Megirt törvényedet.

Hihessem-é, hogy többet érek,
Mint más, sok miriárdnyi élet,
Akár a törpe földi féreg? —
Hisz' én is az vagyok:
Én is a föld porába térek,
Születtem s meghalok.

Hihessem-é, a sírűregből
Hogy új, szebb létre ébredek föl,
S szeráfok fenn, a fényserégből,
Társul fognak karon,
S ujjongva, áldva, itástan tör
Az Úr felé dalom?

Hallgass, te gyarló, bűnös ember,
Mit a mindenség atyja rendel.
Bölcs s jó lehet csak; kételyeddel
Balgán mért bolygató?
A kérdést hasztalan teszed fel,
A lét örök titkát eszeddel
Te meg nem oldhatod.

Hát a madár, mely égbé szállva,
Az ég urát az údv s a hála
Fennsattogó dalával áldja
A zöld vetés felett,
Mért vettetik örök halálra,
Ha egyszer vége lett?

Vagy a virág, a tiszta, gyöngéd,
Mely holdogán kitarja kelyhét,
S míg élte tart, mint hála tömjént,
Úgy hinti illatát,
Mért hervad el örökre, fön mért,
Mért nem lel új hazát?

Testvéreim! — annak talállak —
Mégis, mégis nem egy atyánknak,
Életnek én, ti a halálnak
Vólnátok gyermekei?
Másképp ez osztály meg nem állhat,
Ilyent ki tenne? Ki?

Vargha Gyula.

SZIVEMET KAPATNÁM.

Szivemet kapatnám szerelemre,
De bizony köszönet nincsen benne.
Ingatag, forgatag nyári árnyék
Testbeli párjára, hogy találne?

Versz engem jó Isten, két karoddal,
Suhogtatsz fölöttem ostoroddal,
Emberi sziveket hideg kövé,
Változtatsz lelkeimre jégesövé.

Reményem határát el is verted;
Pusztává haragvád azt a kerted.
Melynek rózsája, violája
Behajlott szivem ablakába.

Kerül a szépség, kerül a jóság,
Mondják: nines bennem állandóság.
Szegénység bélyege homlokomon,
Lelkemen bánat, és hervadozom.

Sólymoknak szárnyán szállj, szívbeli párom!
Vigyázzlak, kiáltlak a kéklő határon,
Felrózsaszinellő arczod nekem:
Lobogó hajnali szövétneknek.

Óh jöjj, ha teremtve értem te vagy!
Óh jöjj, ki életem élete vagy!
Szivem sóvárgás betegje rég,
Siess, szerelmed megváltja meg.

Oláh Gábor.

EGY RÓZSA TÖRT LE...

Egy rózsza tört le... Jövő tavaszoknak
Pazar pompája véle elveszett.
Sötét hatalmak részvéten borongnak
E kifosztott, sivar világ felett.

Mi Szépség, Jóság, Báj e földön élhet,
Elfogja bánat, fojtó zokogás:
«Ha ily kegyetlen, ily vak itt a végzet,
Miért vagynak? Mért legyünk itt tovább?»

Koroda Pál.

RAYMOND POINCARÉ,

A FRANCZIA KÖZTÁRSASÁG ÚJ ELNÖKE.

A mi a mostani napok alatt Párisban tartózkodó idegent legjobban meglepheti, az a politika iránt való nagymértékű közöny a francia közönség szemében. Igaz, hogy a lapok hetek óta tárgyalják az elnökválasztás esélyeit, újabb s újabb precedenseket közölnek régi választásokról, igaz, hogy a mulatóhelyek termei hónapok óta gúnyolódnak Fallières úr huzerkodásán és mulatnak Poincaré és Pams különös hangzású nevére, — mégis mi ez ahhoz képest, a mit pl. mi politikai érdeklődés alatt érteni szoktunk, a hol minden jelentékenyebb politikai harcnak elmaradhatatlan kísérői a lapok tömeges különkiadásai, zajos tüntetések, rendőri beavatkozás, politikai párbajok. Pedig a francia köztársaság elnököt választ! És a városban mégis alig mutatkozik nagyobb izgalom, mint valamilyen nevezetesebb aviatikai hír hallatára. Páris népét nem lehet apathiával vádolni, — a történelem ezt meghazudtolja, — de a köztársaság hívei, bármennyire hívek maradnak is az eszméhez, nagyon is érzik, mennyit kopott a magasztos eszme 40 év banális történetében. És éppen az elnökök személye, különösen az utolsó két évtizedben, volt a fő oka annak a szürkeségnek, mely Franciaország politikai és szociális horizontja fölött lebeg. A köztársaság szándékosan kerülte a kiválóbb államférfiak felemelését az elnöki pozícióra, de már magát az elnöki méltóságot is igen csekély jogkörrel állapította meg. A reprezentálás és külföldi államfőkkel való érintkezés maradt az elnök legfontosabb ténykedései. Éppen az arisztokratikus hang elejtése, az Elysée nyárszolgáris életmódja, melyek pedig a köztársaság eszméjének jobban megfelelnek egy fényes udvartartásnál, váltak okozóivá annak a kiábrándulásnak, mely végső pontját még talán nem is érte el. A köztársasági érzelmű ember sem tud bele nyugodni abba, hogy az angol király vagy az orosz császár az ő elnökét köznapi módorú, szürke nyárszolgárisnak tekintse és az államfői találkozásoknál a francia mindig idegesen figyel, kellő méltósággal képviseli-e az elnök Franciaországot?

Poincaré megválasztása ebben a tekintetben könnyen fordulatot jelenthet, mert Loubet és Fallières 14 évi elnökösködése után, melyet az öreguras nyugalomvágy jellemzett, Franciaország most élete virágában lévő, tetterős elnököt kap, kinek expansív és sokféle érdeklődésű egyénisége nehezen fogja beakécskeríteni magát az elnök szűk jogkörébe. Az új elnök 1860-ban született Bar-le-Duc-ban azon jómódú lotharingiai polgári családból egyikéből, melyek újabb időben több kiváló

POINCARÉ, AZ ÚJ ELNÖK.

embert adtak már Franciaországnak. Atyja előkelő hivatal viselt és testvére volt annak a nancy-i egyetemi tanárnak, kinek fia, Henri Poincaré, a tavaly elhunyt világhírű tudós volt. Poincaré nemcsak jogi doktorátust szerzett, hanem bölcsészeti diplomát is. Fiatal korában általában habozott többféle hivatás között, — mint annyian, kik később egyben tűnnek ki, — volt ügyvédjelölt, kritikus, sőt költő is. Már 26 esztendőskorában egy földművelési miniszter hivatalfőnököt csinált belőle miniszteriumában; a miniszter bukása után azonban, alig másfél évvel később ő is kénytelen otthagyni állását s visszatér ügyvédi irodájába. Úgyanez, 27 éves korában, választják meg először képviselőnek s mandátumát nem is veszti el egészen 1903-ig, a mely időpont óta a szenátus tagja. 1893-ban már a közzoktatási ludget előadója volt a képviselőházban s ugyanez évben közzoktatási mi-

niszter a Dupuy-kabinetben. Dupuyt rövid idő múlva Casimir-Périer váltja föl, kinek miniszteriumában Poincarének nem jutott hely. Utána ismét Dupuy tér vissza, s Poincaré ebben a miniszteriumban pénzügyminiszter lesz. A második Dupuy-kabinet sem volt hosszabb életű az elsőnél, de a rákövetkező miniszterelnök, Ribot, megtartotta Poincarét, ki most ismét a közzoktatásügyi tárczát kapta vissza. Minisztersége óta az a híre maradt fenn, hogy bátran ki merte mondani véleményét mindenkinek, a mi, ha mai nagy népszerűségét tekintjük, eléggé meglepő tény. Mint közzoktatási miniszter a vidéki egyetemek fejlesztése érdekében tett sokat, a mivel az annyira üdvös decentralizáció eszméjének használt.

A Ribot-kormány bukása után Poincaré tizenegy évig nem vállalt tárczát a gyorsan változó kormányok forgatagában. A képviselőházban azonban ezen idő alatt is megtartotta szerepét, melyet széles tudomány és ismert ékesszólása biztosított neki. 1906-ban lett ismét miniszter, megint a pénzügyek élén, Sarrien kabinetjében. Ekkor már nagy tekintélyű államférfi volt, mert semmi sem biztosítja jobban a tekintélyt és a rátermettséget a politikában, mint a miniszteri tárczák visszautasítása, mely ügyis mindig elérésükhöz vezet. Megbukott egy törvényjavaslat miatt, mely a jövedelmi adóra vonatkozott. Utolsó miniszterségét, mely még most is tart és kettős, mert az elnökség mellett a külügyeket is vezeti, mindenki ismeri. A francia közvélemény azt tartja, hogy mint külügyminiszter fényesen megvédte Franciaország álláspontját abban a nagy európai bizonydalomban, melynek szálai most már csaknem kibogozottaknak látszanak. Külpolitikai nyilatkozataiban legérdekesebb az, hogy mialatt a francia sajtó monarchiánkat szenvedélyesen támadta a balkáni ügyek miatt, ő ily irányú nyilatkozatot soha sem tett s így a békésnek mutakozó kifejlésben kétségkívül neki is aktív része van.

Volt tehát két ízben közzoktatási s két ízben pénzügyminiszter, jelenleg miniszterelnök és külügyminiszter. A körülmények sokszor alkalmat adtak neki arra, hogy megmutassa képességeit s ő úgy mutatta meg azokat, hogy ime: tegnap egész Franciaország őt követelte elnöknek s Európa minden állama helyesli ezt a választást. Korán lett képviselő s így egész pályája a nyilvánosság előtt folyt le; a francziák tehát tudhatják, kit választottak meg a köztársaság legmagasabb pozícióra. Tiszta választás volt ez, melynek okai ép oly természetesek, mint eredményei is.

Páris, január 19.

— 91

A TRIBÜN A SZAVAZÓ URNÁVAL.

A SZAVAZATOK ÖSSZESZÁMLÁLÁSA.

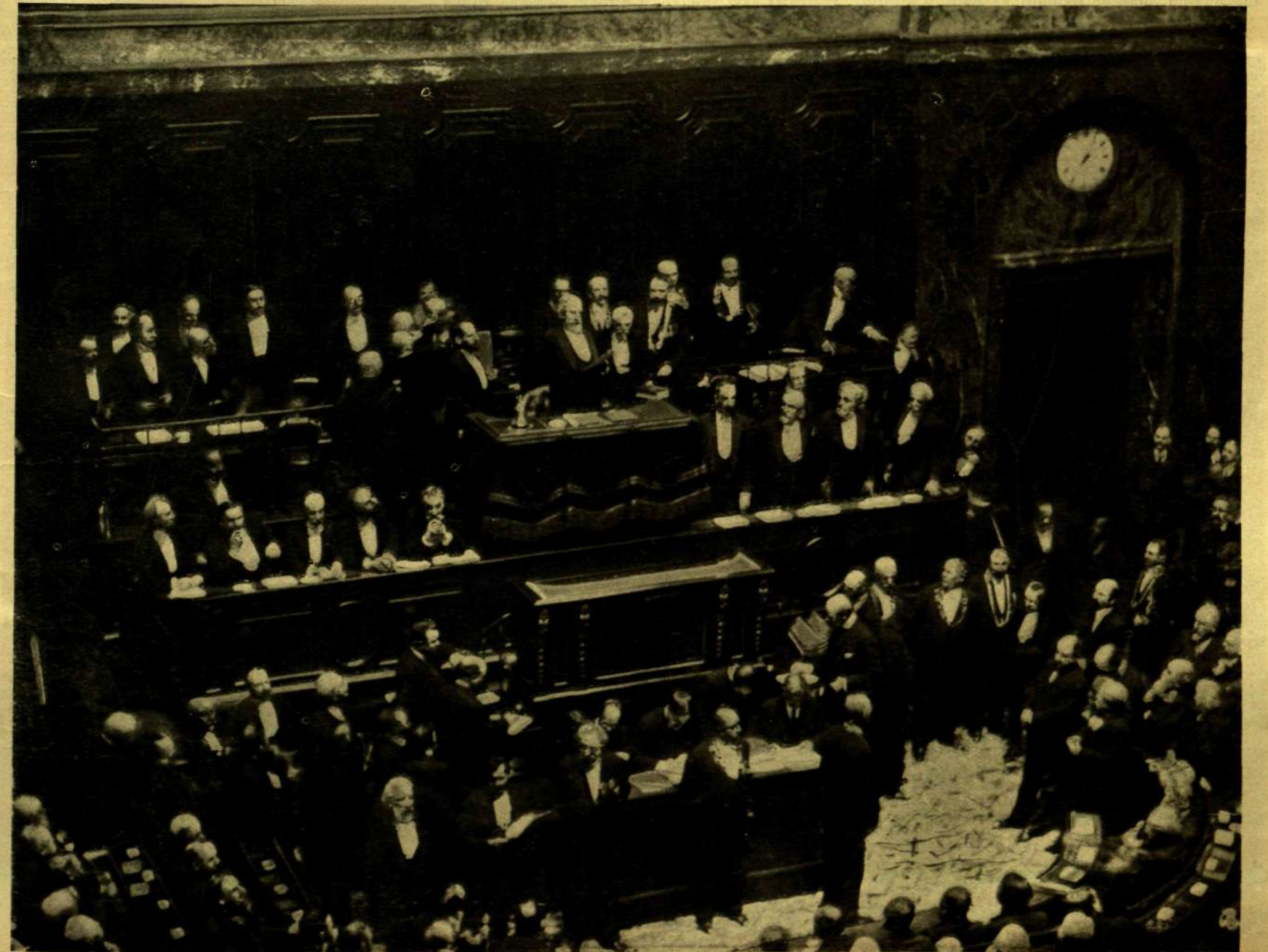
A FRANCZIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKVÁLASZTÁS. — A Vasárnapi Ujság félvételei.

Az elnökség titkára lehúzza az elnök kinevezési okiratát, melyet négy példányban állítanak ki.

Poincaré családja körében, lakása erkélyéről megköszöni a közönség ovációját.

Az Assemblée Nationale-t összehívó rendelet felolvasása Versaillesben, 1913 január 17-én (Elnök: Antonin Dubost).

A FRANCZIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKVÁLASZTÁS. — A Vasárnapi Ujság félvételei.

FARSANGI DIVAT.

Budapest, január hó.

Társadalmi életünkre sok, komoly gond nehezedik, mindenfelől felénk áramló, nagyfontosságú kérdések kötik le a közfigyelmet. És egy pillanatra úgy látszott, mintha ez a sok komolyság megfosztotta volna uralmától a csörgő-sapkás, örökifjú Karnevált. A kinek egyedüli célja, hogy vidámságot árásszon a kedélyekbe, hogy mosolyt és dalt fakasszon hiveinek ajakán. Már-már kimondták száműzetését, már-már lelakolták egy tél tartamára azokat a fényes termeket, melynek falai keringőtől szoktak hangosak lenni. De ekkor a köztudatban fölbredt egy új elv: ne vegyük el a fiatalok jókedvét, hadd mulassanak, hadd örüljenek — búsulni azután is ráérnek!

Talán ez a helyes felfogás, mert az irányadó körök a magukévá tették. És így esik, hogy Budapesten mostanában minden estére egy-egy elitebál gyűjti össze azt a kört, a melynek soraiból rendezői kikerültek. Suhog a selyem, tündökölnék a gyémántok és kipirolnak az üde arczcskák, a mikor a párok a másik négyesre felállnak. És természetesen nagyon érdekes valami a farsangi divat, a melytől Párisban teremtettek meg — internacionális használatra.

Nos, hát a párisi divatművészeket ezidén sem hagyta cserben megszokott ötletességük. Káprázatos, mesebeli fegyverzetet teremtettek meg azok számára, a kik a báltermek tükörsima parkettjén hódító útra indulnak. Attól a pillanattól fogva, a mikor a párisi «grande dame» kibontakozik vagyont érő, habfehér, gyémánt-kapcsolatokkal gombolt hermelin-köpenyéből, attól a pillanattól valami raffinált, szinte érthetetlen színpompa és lehelletszerű redőzet kápráztatja el a hozzá értő nézőt.

Mert hermelinből szabtatni az estélyköpenyünket, ezt tartja ma a legelegánsabbnak a nagy «mondaine». Valódi ez a prém annál, a ki meg tudja fizetni az árát, de ragaszkodik hozzá a szerényebb toilette-budget-vel bíró is. Itt természetesen előtérbe nyomulnak azok a kitünő

utánzatok, a melyek még a szakértő szemét is meg tudják tévesztetni. Hatásuk ugyanaz, csak a tudat éri meg a horribilis árát. De szépek, nagyon szépek ezek a fehér prém-köpenyek, az tagadhatatlan. A kinek csak egy kevés érzéke van a női divat esztetikájára, az meg tudja érteni, hogy egész köpenyre való lehet elszabni az olyan prémből, a melyből egy kis galléra való is vagyona kerül. És talán éppen ebben rejlik a divat romboló hatalma.

Az ideai bál ruhák szabása tág teret enged a művészi fantáziának. Általában sok az egybeszabott ruha, de redőzete nem hull alá egyenes vonalban, hanem a lehető legszeszélyesebb módon lesz tunikává, görögös peplummá, formálva. Azt hiszem, e tekintetben nem is létezik egységes szabály, ennek az elrendezésnek egyedül a készítője szabja meg a törvényét. Lágyan, ideálisan simul a szövét viselője alakjához, kiemelve minden szépségét, leplezve minden esetleges hiányát. A derék kivágása többnyire négyyszög, de gyakran fűhüvel szívalakúvá formálják. Oly módon, hogy alatta ki van vágva a derék és a lenge tüll vagy csipke vékony redőkben simul föléje. Az úszály mindig nagyon keskeny és puha, mintegy fölőlségéből kerül ki a plasztikusan megismuló aljnak vagy egybeszabott ruhának.

A szövetek természetesen nagyon lágyak, lengék és könnyűek. Ez a szabály még a divatos selymekre is áll, melyeket gyakran alkalmaznak az alsó, mintegy alapul szolgáló ruha anyagául. Nagyon kedvelték a mintázott krepek is, mert ezek egyesítik magukban az előbb említett tulajdonságokat, a mellett még kevés dísz is igényelnek. Mert ezt sem engedi meg a ma divatos szabás. Legfeljebb egy-egy keskeny szőrmesáv emeli ki az alak egyenes vonalát, azonfelül kevés ennél eredetibb díszet képzelhetünk erre a sok lengésre alkalmazva. Különösen, mikor az új kivágása köré öltik, mintegy éles ellentétül a belőle kivillanó, fehér karoknak.

Mint érdekes tájékoztatást kell megemlítenem azokat a csipkéhez hasonló, drágakövekkel kirakott öveket, melyeket a rövid derekas ruhák

diszével ma Párisban alkalmaznak. Úgy is hívják őket: drágaköves csipke. Azaz: az arany és ezüst szinte szállá sodorva szolgáltatja az anyagot, míg a ruha színének megfelelően gyöngyöt, gyémántot vagy színes drágakövet foglalnak közébe. Leginkább megfelel a stílusnak, ha a diadém is ily ékszeresípkéből készül. Az utesai divatnak is jut ebből a diszből, mert például kalaptűt ma csak aranyba foglalt igazgyöngyből visel az előkelő, párisi divathölgy.

Gyöngyökkel borított ruhát tömördekét látni az idén. Ezek a gyöngyök kissé súlyosabbak azoknál, a melyeket eddig e célra alkalmaztak, de ennél fogva a velük elborított szövét csak annál csábosabban simul az alakhoz. Ágakat, füzereket, virágokat alakítanak ebből a diszből, a lehető legszeszélyesebb elrendezésben. E gyöngyök nem mindig sárgásfehérek, hanem olykor színjátékok, sőt határozottan színesek is. A tunikák csaknem mindig ebből a szövétből készülnek, valamint az alj szegélye is, az utóbbi olykor térdig is felér. A belőle készült derékdíszek a második császárság idejében viseltékhez hasonlóak.

Szín dolgában festő palettájához méltó árnyalatokat látunk. Worth, a divatkirályok ezidőszert legnagyobbja ugyanis a szezon folyamán szenzációt keltett egy hajnalpiros estély-ruhájával, melynek fehér tüllre fehér gyönggyel himzett devant-ját arany színű selyemre borította, természetesen a lehető leghalványabb árnyalatát választva. A derék felső része is ugyanez anyagból készült, de sárga béls nélkül. Egy másik toilette sötétkék selyem alapján fantasztikus arany-pálmák és páfrányok virítottak, a mellett mégis a lehető legdiszkrétebb hatást kelte. A derék felső része halvány rózsaszínű kreppből készült, fehér csipke kihajtókkal. Mindezek a merész színek és anyagok hamisítatlan, párisi izléssel vannak egyesítve, káprázatos valamivé megalkotva. Más kezében ez talán eldurvult, közönségessé lett volna, itt minden műértő szem csak gyönyörködni tud benne és az egész farsangi képben.

S... i Bella.

FARSANGI TOILETTEK.

TÖRÖK TÁBOR A CSATÁLDZSAI FÖLDSÁNCZOK KÖZT.

ŐRÁLLOMÁS A CSATÁLDZSAI HARCZVONALON.

A SZERELEM AZ ÉN BŰNÖM.

Franciaia regény. (Folytatás)

A gyakorlótér nem nagyon érdekelt, de ezen a nagy tisztáson át egy patakocsa futását követve, egy elhagyott, rombadől vizimalomhoz érünk, melynél regényesebbet még megálmodni sem lehetne. A patak balpartjáról három magas rezgő nyárfá veti reszkető árnyékát a malom fakerekére, melynek mozdulatlanágán futónövények indái ütöttek régóta tanyát. Barnult, mohával fődött, nagy kötömb nyugszik a patak közepén, hogy az olyanfajta bátor kirándulók mint mi ketten voltunk, egy-két ugrással átkelhessek a vizen a malomig. A másik part sűrű nyírfái ezüstös brokátot hullatnak leveleikkel a vörös cseréptetőre, melyet festőien, rendetlenül odavetett kődarabok tartanak vissza a széthullástól. A malomnak mind a négy fala fagerendákból van összeróva, születte girbe-görbe deszkákból, melyek régen össze-vissza görbültek és rést nyitottak a napvilágnak. A korhadt fekete falakon halvány spórájú mohák ütöttek tanyát, a négy kőpillér pedig, mely a malmot a víz színe felett tartja, oly annyira be van futtatva a legkülönbözőbb vízi növényekkel, hogy úgy látszik, mintha az egész malom rajtuk nyugodnék. Szemben e zöldes színekkel, melyekre csillogó fényugarakat vet az alatta esobogó víz, egy domboldal fekszik, melyre az égboltnak kéksége kékes-zürkés, elmosódó visszfényt borít. Az egész táj lelkes csodálatomra elragadóan egybeolvadó szinompában egyesül.

Beléptünk a malomba. Padlója eléggé megbízható még, ha számos hosszú és tág hasadekán át látni is, hogy mint forgatja a víz futása a meder kavicsát. A fal egyik részén egy nap-sugár szökik be és a benne tánczoló aranypor az élet fényét sugározza szét a szomorú pusztulás közepette.

Hazatértünk; Winifred olvasni kezdett, én meg írásba fogtam. Megjötték a fogatok, melyek a pályaudvarról meghívott vendégeinket hozzák; öt fiatal lány és lord Standigate szálanak le róluik. Élénk felindulást éreztem atyám öreg barátjának látására, hiszen oly sok emléket ébresztett fel bennem. Ő viszont ragaszkodván a francia szokásokhoz, kitüntető igyekezettel kezet csókol nekem s ezért megláttam rajta, hogy az egész társaság előtt hangsúlyozni kívánta rangomat. E pillanatban nem társalkodónője voltam Winifrednek, hanem egyrangú voltam vele. Mily hálára kötelezett lord Standigate! Surrey hercegnő, nyilván ennek hatása alatt kevésbé kimért volt hozzám, Winnie pedig oly szívósággal fogta fel a dolgot, hogy örömetelt tekintete azonnal elárulta nekem boldogságát.

Szeptember 16.

Tegnap dinnert után lord Standigate egy ablaknyitására hitt.

— Nos? Elégedett-e? Meg fog-e felelni ez az élet önnek?

— Reménytelen. Csak hogy — kedves barátom — a legtöbb eshetőség felett nem én rendelkezem. Ha az ember mások alárendeltje, annyi mindenféle esély fenyegeti! Az én jövőm mindenki másénál sötétebb titok, melyet nem is töreksem megfejteni. Nagyon is sok embernek és dolognak vagyok kénye-kedvére bízva!

— A hercegnő jóindulattal viseltetik ön iránt?

— Bizonyára — azonkívül lady Richmond és Winifred igazán jók és kedvesek hozzám.

— Hát Herbert? és Surrey?

— Azt hiszem inkább vagyok. Többet még nem mondhatok.

— Ez megnyugt engem. Azt reméltem, hogy simán megy majd minden, de abban a pillanatban, midőn viszontláttam önt, nyugtalan-kodni kezdtem, mert oly sok a féltékeny és szeszélyes nő és oly sok a csélesap jellemű férfi...

— Oh — hiszen én már aligha jövőm számba! huszonöt évvel én már elvirultam.

— Kedves gyermekem — ez tévedés — ön még nagyon is hódító!

E szavakra ismét elszomorodtam. Feltámadt bennem ismét a sok eltemetett keserűség, melyet meghiusult reményeim halotti leple takart, hiába! csak a legkisebb érintésre újra életre kél minden emlékem. Mert én nem azt mon-

dom, a mit Dante mondott, hogy a legnagyobb fájdalom az, ha nyomorúságunkban elvesztett boldogságunk jut eszünkbe, hanem azt hiszem, hogy az a legnagyobb győtrelem, ha az egyszer kiállott szenvedéseket a látszólagos szabaddal helyett újra közeledni látjuk.

Aggodalmaimat úgy kísérlettem meg eloszlatni, hogy mindenféle foglalkozásba kezdtem. Dicket a francia á-b-c-ére oktattam, Winifrednek énekleckéket adtam, majd négykezest játszottam vele. Két óra hosszat felolvastam lady Richmondnak, sőtálmi mentem az őt O'Reilly lányával és mulattattam őket; Alicet, Emilyt, Susiet, Béatrice-t és Maudot. A kis csibék eléggé kedvesek voltak, csak Emily nem volt az, ki előkelőségének magaslatáról nagyon is kegyesen bánt velem. Viszont Maud, a legidősebbik, aranyosnak bizonyult. A többi három nem igen különbözik egymástól, járnak, esznek, tánczolnak, énekelnek, nevetnek — élnek, de nem gondolkoznak. Minden váratlan zörrenésre felcsipognak, mint a riadt madarak, sőt még egy zümmögő bogártól is megrebbennek. Fehérek, rózsásak, bambácskák, de bájosak. Dicknek kis gyermek arca van több az értelem, mint e három fiatal leánykán együttvéve.

Ma este megkaptam Marine választát. Hosszú levelet írt, mely szerfelett megindított, pedig nem igen volt benne egyébről szó, mint macskájáról, mely a mi bekövetkezendő nagy szerencsénk jelölő három tiszta fekete macskát ellett, aztán a házának induló sertésről, a mely karácsony táján biztosan a legszebb lesz az egész faluban. A legjára részeket nekem fogja elküldeni belőle, hogy a hazai emlékek új erőt öntsenek szívembe. Szegény jó Marine!

Szeptember 17.

Először esett meg ma, hogy a gyermekek az én lakosztályomban voltak. Micsoda vigasság volt ez! Dick már csak fekete tündérnek nevez. Floriennek pedig nehezebb esett nevemet szótagnóli, ezért csak Nane-nak hi. Dick figyelmesen vizsgálta fényképeimet.

— Ki ez a lady, fekete tündér?
— Az édes anyám!
— Hát hol van ő?
— A mennyeországon.
— Úgy, hát maga belát oda?
— Nem édesem, de azt hiszem, hogy boldog az Úr közelében s ez kissé megvigasztal.
— Ah!

Kezeme teszi kis kezét és az ablakhoz húz, és sokáig elnézi ezt a rejtélyes menyboltozt, aztán hozzám simulva, komoly hangon mondja az édes:

— Fekete tündér! én is az égbe szeretnék jutni!

Szeptember 18.

Más vendégek is érkeztek: Lady Grafston és udvarlója a szép, de félgyelmű Lord Hawkes. Aztán fiatal emberek annyikkal, lady Muriel Closeburne-vel, a ki hallgatag, kifejezés-telen, élettelen asszony. Ez a nő, ki valaha szép bár törekény volt, életét, minden lehelletét három fiára, William-re Peart-re és Charles-ra áldozta. A legidősebbikben William-ben egy igazi férfiszépség minden kelleke egyesül: szép, erős, élénk eszű. Mindhárom egyformán úgy becézgetik anyjukat, mintha csak gyermekük volna. Lunch után rámerészkedett szegény a gyepre, hogy az egyik virágosárból egypár virágot szakítson, de mivel környékét nagyon is megöntözték, kis lába belesüppedt a nedves fűbe. Elsikoltotta magát és egy reménytelen pillantást vetett fiatalabbik fia, Peart felé.

— Mi baja édes anyám?

— A fű oly nedves!

— Ne mozduljon anyám!

Hozzá rohan, karjába kapja és vigyázva padra ülteti, a kastélyba fut és magával hurcolja a komornát, ki harisnyát és cipőt hoz kötényében. A míg az lady Closeburnt öltözteti, Peart vidáman beszélget velünk, aztán, midőn elkészültek a művelettel, visszatér anyához s karját nyújtva hívja magát:

— Gyerünk vigyázatlan anyácskám, hadd melegedjél meg!

A míg sétálgatnak, a fiatalság a fák alatt a különböző sport-pályákra vonul. Itt találunk rá William Closeburnra, ki éppen búcsúzóbán volt Hugh trainertől. Hozzánk csatlakozik és barátságosan karon fogva Winifredet így szól:

— Lám-lám Winnie, látom, hogy örül kísérőjének, mutasson be hát engem is, kérem.

— Kisasszony, bemutatok önnek legszépebb barátomat, lord William Closeburnt, és önnek William, Christiane de Nérans kisasszonyt.

— Ne higgyen Winniének, nem vagyok én zsémbes, inkább csak afféle felfedező vagyok, de ha ilyen utaimon magára a szépségre, sőt még annál is többre bukkanok, nem kutatok tovább, hanem meghajtom magam és csodálkozom.

Lord Closeburn erre mélyen meghajolt előttem.

Arcomba szökken a vér erre a merész és kíméletlen bókra, ajkam zavaromban semmi választ sem talál, mert teljesen elvesztettem lélekjelenlételemet.

— Ime Christiane, ő is szakasztott úgy el van ragadtatva öntől, mint Dick.

Aztán lord Closeburnhoz fordul:

— Ha tudná Will mennyire megbecsülöm francia barátomat! Papa azt mondta ma reggel: «Kedvesem utánozza mindenben de Nérans kisasszonyt, jobbat nem is kívánhatok!»

— Winnie — Winnie, kis megbabonázott, mit beszél! Mindjárt megharagszom!

— Nérans kisasszony, bármit mondjon is Winifred, nem tudja kifejezni azt, a mit én is látok és gondolok.

A helyzet kényessé vált. Kissé meg is sértődtem ennek az ismeretlennek túlesigázott bókjaira, ki meglepetésben oly készségesen tömjénezett nekem, mégis bajos volt a hüzelgésért a sértődöttem játszani. Elnevettem magam: — Őrizze meg uram illuzióit! S ezért a legokosabb lesz, ha gondosan kerülni fogom önt, nehogy szétszóssam azokat. Nagyon is hamar kiabrandulunk, ha már közelebről figyeljük meg a dolgokat s az embereket.

Erre komolyan köszöntem neki, elválásra készítve őt. Egyedül hagytuk a fasorban, miközben Winnie-t a többi sétáló felé vezettem. Utközben mondom neki:

— Kicsikém, többé ne beszéljen rólam így barátai előtt. Elsősorban is, mert vonzalmában túllozza csekély érdemeimet, másodsorban pedig, mivel ilyenfajta jeleneteknek válik okozójává. Az én helyzetemben édesem az ilyen túlhajtott bókok majdnem sértés számba m-nnek. Nem szeretném, ha megismétlődnek az ilyes fajta tisztelatlanság.

— Ugyan — ugyan.

— De nem! balsorsom megfosztott rangomtól. Már nem tartozom az önök társadalmához és így ezeknek az uraknak egyike sem jeyezhet el engem, de viszont, én sem viselkedésem-mel, sem beszédeimmel nem akarok feljogosítani bárkit is olyan bókokra, melyeket csak a meghódítani kívánt nőkhöz szokás intézni. Ha ön nem lett volna velünk s ha lord Closeburn ugyanazt mondta volna, mint a mit mondott, súlyos sértést követett volna el. Ezért kedves Winnie törekedjék arra, hogy jelenléte szent védelmezőmmé váljék, nem pedig mentőkörülmenynyű ezeknek az uraknak tisztelatlansága számára.

— Oh! miss Christiane, mennyire megértem ezt a finomságot! De higgye meg! én mindent meg is mondhatok Willinek, mert...

Itt abbahagyta, elpirult, lehajtotta fejét és gondolkodott, miközben napernyője hegyével a földre hullott faleveleket szakálta:

— Mert?

— Nos, miss Christiane, nem találja ki? Azt hiszem, hogy Will és én nemsokára jegyesek leszünk. Ez papám terve. Atyám oly jól ismeri Williet! Egy napon megkérdezett: Tetszik ő neked? Bevallottam neki s atyám oly gyöngéden ölelt meg erre, hogy sirva fakadtam. Soha sem hittem, hogy ily édes könyveket lehessen írni.

Drága kicsikém!

Pillanatnyi aggodalom fogott el érette és keblemre öleltem. Ez a Closeburn nagyon is csélesapnak látszott nekem. Winifred gyöngéd bájosságát és tisztaságát mély örvény választja el az ő vad élnívágásától. Ez a reszkető kis galamb ennek az erőszakos és fenhéjázó sasnak martalekjává váljék? Ime ez is egy misztériuma az emberi sorsnak: tudatosan vagy öntudatlanul ellentétes elemek összeolvadásával keressük boldogságunkat, pedig csak úgy, mint a természetben egyes elemek — vannak

JÉGVÁGÓK A RÁKOSI JÉGTELEPEKNÉL.

lelkek is, melyek teljesen soha sem egyesülhetnek egymással.

Szeptember 23.

Closeburn lord egyedül talál olvasás közben a hallban, hol Winifred visszatért várom, ki atyjával együtt ment ki lovagolni.

— Mit olvas kisasszony?
— Dickenst.
— Hogy tetszik?
— Szabad az igazsággal felelnem?
— Bátoran.
— Unalmasnak tartom.

— Örülök, hogy izlésünk egyezik. Regényei fárasztóak és unalmasak. A «Régiségkereskedés»-t olvassa? Együgyű történet! Csupa tolvaj, csupa lopás, nincs benne semmi művészi dolog. Csak hogy Nérans kisasszony ezt nem volna ám tanácsos itt nyilvánosan hangoztatni, mert megvetnének érte minket.

— Még itt is?

— Bizonyára! figyelje csak meg, mily kedvelges lelkük ezek mindnyájan, lelkük értelmük mind egy kaptárára van húzva. Északon a vallásosság teszi korlátozottá őket, délen a nagyvilági élet szokásai, keleten az ellesett eszmék, nyugaton az eredetiségtől való irtózás, melyet még drágalatos színelés is tetéz. A gazdag Angliában napról-napra több lesz a szép izomzatú kar, de annál kevesebb a nagy agyvelő.

— Kivételeknek is kell lenni.

— Akadnak, de nagyon ritkán!

Leül, kivési kezemből könyvetem s mindketten hallgatunk.

Két inas megy át a termen a nélkül, hogy csak sejtene is, hogy a nagy ellenzők s a pálmák mögött ülünk. Beszélgetnek:

— Már pedig nem mondhatok mást, mint már az inaszobában: szép asszony a marquise, de a marquisek nem ilyen asszonyt kellett volna elvenni. Bizony Tamás! ez az én nézetem!

— Hidd meg Jóé, hogy a férfiak soha sem azt veszik feleségül, a ki kellett volna!

— Lehetséges — de én bizony nem fogom visszavánni a marquiset, ha elutazik!

Szavuk érthetetlenül válik. Mosolygunk.

— Ime, lord Closeburn ott is vannak filozofusok, a hol nem is sejtünk.

— Ezek a fajakok lebrnnek egyszerű minket! Egy szép napon az alsó ház befalja a felső házat! De annyi szent, hogy nem igen tisztelnek minket!

— Nem igen. De nézetem szerint nem is igazságosak lady Gladys-szel szemben. Lord Guildford általában boldognak látszik — szép gyermekei vannak...

— Boldognak? Nem adnék egy shillinget sem boldogságáért. Aztán mire valóik is ezek a házasságok? Én irtózom tőlük, az egyik házasság orránál vezet a másikat, vagy legtöbbször mind a ketten egymást. És végre is a házasság egy bonyodalom megoldása szokott lenni, én pedig alig, hogy az élet kezdetén állok.

— És Winifred? Gondoltam magamban. Milyen csélesap ez az ember! Nem egy rám vetett öntudatlanul ellentétes elemek összeolvadásával keressük boldogságunkat, pedig csak úgy, mint a természetben egyes elemek — vannak

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Babits Mihály Dante-fordítása. Egy új Dante-fordítás megjelenése minden irodalomban nagy esemény s a miánkban kétszeresen az, mert nálunk nemesak arról van szó, hogy az emberiség egyik legnagyobb költőjét megszóltassuk magyarul is, hanem arról, hogy ez a költő, a kinek nagyságát eddig csak nagyon kevesen éreztették át, mind szélesebb körben váljék ismeretessé és gyarapítsa kulturális közkinetünk. Mert azt meg kell vallanunk, hogy Dante eddig nagyon kevesen olvasták és még kevesebben ismerték. A Dantéval való foglalkozás nyomai ugyan elég régen kimutathatók s mennyiségre elég sok is a magyar *Dantesca* anyaga, de arról, hogy a *Divina Comedia* egyéb lett volna nekünk, mint egyes elszigetelt irodalmi amatőrök kedvtelésének tárgya, a legnagyobb optimizmussal sem szólhatunk s egyes jószándékú írók büszkölődése az ügyben teljesen eredménytelen maradt, nem tudta az érdeklődést szélesebb körben felébreszteni s még kevésbé tudott valamelyes Dante-hagyományt plántálni kulturánkba. Az irodalmi érdeklődés a szó igazi értelmében véve még mindig nagyon csekély számú emberre terjed ki s ezeknél is kevésbé mély és széleskörű, semhogy át tudta volna törni azokat a nehézségeket, melyeket Dante nyújt minden olvasónak. Szász Károly fordítása, melynek hiányait maga a fordító is érezte, máis azonban mégis az első érdemleges kísérlet volt Dantéval a magyarsággal való kapcsolatba hozatalára s az úttörés érdeme mindenesetre megilleti, legalább annyit lehetséges tett, hogy a magyar olvasó, ha nem tud is olaszul, fogalmat alkothasson magának az olasz középkor nagyszerű eposzáról. Az alkalmammal nem valami sokan értek s Dante nem lett az az állandóan olvasott, a kulturális érdeklődésben folyton benne élő íróvá, a kinek lennie kellene. Vajjon most elérkezett-e az ideje annak is? Vajjon az új Dante-fordítás, mely fiatal költőink egyik legkitünőbbikének, Babits Mihály munkájából most megindult, át fogja-e törni a közönbőség jegét? Némely jelek arra vallanak, hogy legalább részben igen, hogy legalább is felhívta sokaknak figyelmét, olyanoké is, a kik nem szoktak túlságos szorosan érdeklődni az irodalom olyan jelenségei iránt, melyek nem alkalmasak a könnyű és oleoó szórakozásra, hanem egy kis szellemi erőfeszítést vagy legalább is koncentráltabb figyelmet kívánnak. Mindenesetre pedig jelentékeny kulturális gazdagodást szerzett nekünk, közelebb juttatott Dantéhoz, megadta a módját, hogy az eddignél jobban, könnyebben és tisztábban megérthessük. Babits Mihály tehetőség egész természeténél fogva hivatott a Dante-fordítás nagy, nehéz és hálás munkájára. A magyar vers legművészibb és legutadatossab mesterei közül való, gyönyörködni tud a szavak muzsikájában, a rímek csengésében, a ritmus hullámzásában, mint kevesen mások s mint nagyon kevesen mások, ismeri a magyar nyelv zenéjének minden lehetőségeit művészi ezélok szolgálatában. Dante fordításához teljes technikai készség és nyelvelmi művészet kell, a mely gyönyörűséggel tudja legyőzni azokat a nehézségeket, melyeket az eredeti szöveg nyújt s zenével tudja visszaadni zenei szépségeit, gondolatának, képeinek ritmikus, titokzatos, belső törvények szerinti sorakozását. Babitsnak ez, ha művét egészében nézzük, teljes mértékben sikerült: az ő Dantéját így olvashatjuk, hogy benne cseng minden, a mi Dante versében lényeges, megérezzük benne az eredetinek lelkét, stílusát, kísérhetjük hangjának modulációját s alig találjuk benne a

formai nehézségekkel való küzködés nyomait. S Babitsban megvan még egy másik erény is, a mely egy Dante-fordításához mellőzhetetlenül szükséges: a filológus elmélyedés, a mely szeretettel, megértéssel igyekszik belehatolni az eredetnek minden részletébe, teljesen akarja felfogni tartalmát minden árnyalatában, korával, népevel, a költő lelkével való minden kapcsolatában. A fordítás munkáját Danténál meg kell előznie egy másik munkának: a megértés munkájának, a melyhez tanulmány, áhítatos buzgóság és szeretet kell. Babits ezt is elvégezte, passzióból, mert az ő kutató, tudományosan kíváncsi természetéhez ez illik is. Ő a legkitünőbb irodalom-értők egyike mai irodalmunkban s Dantéhoz is a megértő tanítvány hűségével és fogékonyságával fordult. Most egyelőre az első részt, a *Pokol*-t adja egy igen szép és stílusos kiállítású könyvben, de reméljük, hamarosan követni fogja a másik kettő is. A legjobbbat adta, a mi tőle tellett és a mi — ezt nyugodtan állíthatjuk — irodalmunktól tellett.

Ajándék. Ez alatt a szép és kedvesen hangzó cím alatt egy fiatal költőnő adta ki verseit: *Lányi Sarolta*, a kit lapunkból is jól ismer az olvasó. A finom külsejű kis könyv olvasalmát ad, a mi elég ritka-dolog a költészetben: egy igazi leányléleknek a líráját. Igazi leánylélek: erősen érzelmes és lágy, folyton hullámzó, örökös nyugtalanságban élő, még semmit sem tudó, máris sokat megsejtő, az életbe fellépéssel bebetonpanó, meg visszajedő, vágyakozó és félték, a szíve tele színes álmokkal, az ajkán száporán árad, majd hirtelen el-elakad a szó. Igérete mindennem, a mi még beváltásra vár, kivánása mindenké, a mi nek teljessülésétől visszadöbbenne. A szerelem szívében ábrándozó rajongás, csupa gyöngédség, odaadó, alázatos esemgés; oltára emeli, a kit szeret, félve, megalázkodva járul elébe, — és megreppenve fut el előle, elmenekül önmagába, ábrándjaiba, esti titkos álmaiba, kitoró mély könnyei közé. Kissé félszeg, még nem tud biztosan járni, a szávanak nem mindig van meg a teli zengése, a lelke még nem tudja bátran, szabadon szétteríteni szárnyait. Van még valami benne a gyermekből, a ki elcsodálkozik mindenben, mert minden újsg nek, roppant komolyan, nagyra vesz mindent, a mi éri, nagyon érzékenyen el tud szomorodni fájdalmán, melyek alapjában véve nem is esnek olyan igen rosszul neki. — de van már benne valami az igazi asszonyból is, az anyás gyöngédségből, ideges kereséséből, diadalmas passzivitásából. Az egész pedig csupa fiatal bájoság, hibáiban is kedves, mert mindig igaz, őszinte, bensőséggel teli. Gyönyörű sorai és képei vannak, néha rajta érezük azon, a mit mond, egy leányarcz hamvas pírulását vagy egy leányszem halkán pergő könyvéit. Egész lírája pedig egy leányos léleknek megható vergődése: mint a kalitkából zárt madár, mindenfelől, el van kerítve, csak verdesi édes szárnyával a falakat, szétvetni nem tudja, — önmagában viharzik le, befelé kizökögve, az élet teljessége felé kívánkozva és nem találva meg az útát odáig. Igazi szűzi panaszok a versei, tiszták és hamvasak, olvasva őket, mintha a fiatalág üdítő levegője simogatná arcunkat.

Régi magyar élet. *Móricz Pál* új könyvének címe ez. A könyv érdekesebb a címénél. Novellisztikus formájú képek vannak benne az alföldi, különösen a hajdúsági élet múltjából. Egyes érdekes alakok, a közelmúlt szereplő emberei, családok történetei, különös típusok, debreczeni diákok, pásztorok — és még egy sereg más érdekes alak, abból a fajtából, a mely ma már kivészében van, de

még él apánk emlékezőseiben s ezen a réven kedves és ismerős előttünk is. Móricz Pál bensőleg szereti ezeket a témákat és alakokat, egészen beleléjük merül, lelkével köztük él, úgy tekint rájuk vissza, mint valami szebb, szinesebb, jobb világra. Egészen az Alföld fia, a Hajdúságé, abból a típusból való, a mely hiába éli élete nagyobb részét városban, mindig visszavágyik az elhagyott faluba, kisvárosba, érzésével mindig benne marad. Kitiűnően is ismeri ezt a levegőt, tömörked érdekeset tud rólnak, anekdotákat, apró jellemző történeteket, történelmi reminiscenciákat s úgy tud elmúlt dolgokról is beszélni, mintha bennük élt volna. Ez különösen kedves teszi könyvét, a melynek a magyar specialitások kedvelői bizonyára meg fognak örülni.

A kassai Szent Erzsébet-templom. A magyar görögkatolikus legrégibb alkotásáról, a híres kassai székesegyházról az Akadémia régészeti bizottságának megbízásából nagy arányú és igen díszes monográfiát adott ki Mihálik József. Nem a mostani restaurál, illetőleg legnagyobb részében újjáépített székesegyházról foglalkozik, hanem a régi templommal. Nagyon beható forrástanulmányok alapján részletesen elmondja a templom építését és évszázados történetét, munkájának egy ezutánra ígért második kötetére igéri képzőművészeti mellátását. A templom története 500 évre megy vissza, a XV. század utolsó tizedétől máig s az oklevéltári adatok érdekesen mutatják építésének viszonyosságait s az akkori kassai közállapotokat, mert természetesen minden, a mi nevezetes dolog a várost érte, kihatott legnagyobb építőművészeti alkotására is, mely mintegy központja volt a város egész életének. A tudományos irodalom csak újabbban, a magyar műtörténeti kutatás fellendülésével kezdett vele behatóbban foglalkozni, — ilyen nagy és alapvető monográfiája azonban, mint Miháliké műve, máig nem volt. A könyvet számos a székesegyházra vonatkozó szép kép is díszíti.

A „Jó Pajtás”, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja január 26-iki számába **Abrányi Emil** irt verset, **Szabóné Nógáll Janka** elbeszélést, **Sebők Zsigmond** folytatja új **Dormogótörténetét**, **Benedek bácsi** bájos verset mond a kis szánkóról, **Alvai Margit** egy új játékot ír le, **Puzder Gyula** kedves képet rajzol, **Zuboly Kossuth** Lajos gyermekeinek fogságáról mond el meghatóan érdekes dolgokat, **Zsiga bácsi** kedves mókáinak egyikét beszéli el, **Rákosi Viktor** folytatja új regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egész-

tik ki a szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás”-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

Munkácsy Krisztus-képe. A Könyves Kálmán részvénytársaság Munkácsy egy új művét adta ki szép színes reprodukcióban: Krisztus képét az *Ecce Homo* című híres nagy festményéről. A reprodukció a nagy képhez készült tanulmányok egyikéről való s a nagyközönség a legszebb modern Krisztus-képek egyikét kapja benne. A színes kép ára díszes kerettel együtt 86 korona, egyszerű kivitelben 62 korona.

Új könyvek.
Dante komédiája. Fordította Babits Mihály. Budapest, Révai testvérek; ára fűzőre 9 kor.
Ajándék. Lányi Sarolta verseskönyve. Budapest, a Nyugat kiadása; ára 2-50 korona.

Régi magyar élet. Történetek és feljegyzések. Irta **Móricz Pál**. Budapest, Singer és Wolfner; ára 3-50 korona.

A kassai Szent Erzsébet-templom. A M. T. Akadémia régészeti bizottsága megbízásából írta **Mihálik József**. Budapest, kiadja a M. T. Akadémia; ára 10 korona.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a következő napokban: **PÉTER KÁLMÁN** földhírtokos, Pozsony vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, 78 éves korában Előpatakon. — **MARTENYI FERENCZ** királyi ítélőtáblai nyug. bíró, a kissebényi járásbíró volt vezetője, 73 éves korában Kiszzebenben. — **SZIRMÁI** és szirmabesenyői **SZIRMAY GÉZA**, bosnyák kormánytanácsos, a vaskorona-rend és a Ferencz József-rend lovagja, Cazin és Kotor város díszpolgára, Kotor városban. — **PENSZL JÁNOS** nyug. főmérnök, 75 éves korában Szombathelyen. — **DR. TARCOZ KÁLMÁN** nyug. közéleti orvos, volt császári ozmány főorvos, 68 éves korában Stenjevceben. — **GOTTLIEB JÓZSEF**, 61 éves korában Budapest. — **HÁLDINGER ÁGOSTON** nyug. jószágigazgató, 61 éves korában Ógyalla-Bálasztag községében. — **HORLÓ MINÁLY** vasúti és hajózási főfelügyelő, 57 éves korában Budapest. — **HUSZNAY MIKLÓS**, a krasznamihályfalvi és érszentkirályi Degenfeld-udradalom tisztartója, Szilagyvármegye bizottsági tagja, 53 éves korában

Krasznamihályfalván. — **FELSŐLUKAVECZI VOLARICH MÁTYÁS** nyug. magy. kir. postamester, 62 éves korában Kisbőren. — **DR. DIAMANT MÓR** főbíró, 75 éves korában Trecsényben. — **STREITFELDI WITTICH SÁNDOR** lovag statisztikai tiszt, 67 éves korában Budapest. — **TRUSKOVSKY GYULA**, 67 éves korában Derékegyháza községében. — **LUBLÓVÁRI CRAIG GYULA** ügyvéd, 57 éves korában Budapest. — **RÉDEI LAJOS** kereskedő, 43 éves korában Budapest. — **KARÁCSONYI DR. KARÁCSONYI LAJOS** honvédezerorvos, 45 éves korában Budapest. — **DUALSZKY JÁNOS** nyug. kassa-oderbergi vasúti hivatalnok, volt zsolnai helyettes állomásfőnök **BECKÖN**. — **ROSENBERGER JÁNOS**, a Királyalmos r. t. tisztviselője. — **GERGELY JÓZSEF** kántortartó Szombathelyen. — **KARCOZ ISTVÁN** joghallgató, Karcub Géza és felesége, szül. Hacskajló Erzsébet, 21 éves fia Magyarizsén. — **PÁSZTOR PÉTER**, Pásztor István és felesége, szül. Podleszky Lujza ötödik és kis fia Nagybanján. — **GYUK ISTVÁN** városi főszámvevő, 70 éves korában Szombathelyen.

ÖZV. RUTTER HENRIK né, szül. Wichtel Julia, 88 éves korában Abaujszínán. — **EMLERI WOLFFENBERG GYULÁNÉ**, szül. Lindl Cecília, 62 éves korában Budapest. — **SZENTMÁRTONI DOMONKOVICZ JÁNOSNÉ** szül. Frieberth Mária 50 éves korában Győrben. — **Geszthi HORVÁTH LÁSZLÓNÉ**, geszthi Horváth László főhadnagy, hadbíró felesége, szül. cserkúti Nendvich Ella, 27 éves korában Trientben. — **VOGEL JAMESNÉ**, szül. Kohn Aranka, Vogel Jamesnek, a zsolnai posztógyár igazgatójának neje, 29 éves korában Zsolnán. — **ÖZV. HANEL KÁROLYNÉ**, szül. Szabó Ilka színművésznő Szombathelyen.

EGYVELEG.

* **Meleg folyó a tenger alatt.** A francia tudományos akadémiában Duhalen, a jeles geológus érdekes jelentést tett. Tavaly az afrikai partvidéken a Breton-fok melletti szakadékokat vizsgálta meg, a mely szakadék a part süllyedése folytán keletkezett. Duhalen lebecsülte a szakadékba és ott legnagyobb meglepetésére egy hatalmas folyamat talált 347 méter mélységben a tenger felszíné fölé. A folyam a szárazföld felől a tengerbe zuhogott, a melynek vízében eltűnt. Hömörével megállapította, hogy a folyam vize 90 méter mélységben, a honnan a földből kitor, 17 Czelzius fok, 200 méternél azonban már 29 fok. Kétségtelen ebből, hogy a folyó útközben meleg forrásokat szed magába. A rejtély csak az, hogy míg más meleg for-

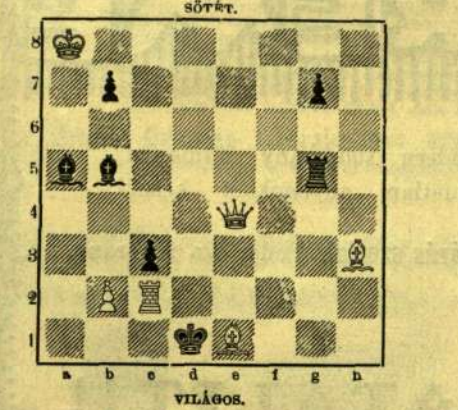
rások fölélegykeznek, ez a bretoni forrás, a mely egész folyóvá dagad, a tenger mélységei felé vezető útját és ott is vesz el. Hát ilyen esodák is vannak a természetben.

* **Asszonyok térfoglalása.** Norvégiában egy Elise Sem nevű asszonyt kineveztek államigazgatónak a krisztianiai törvényszékhez. — **Transvalban** A. M. Ellis asszonyt polgármesternek választották. — **Mexikóban** Tazen Alanis ezredes felesége, a kinek férje elesett egy útközben, átvette az ezred parancsnokságát és Juarez városát ostrommal bevette. — **Honoluluban** a nők a férfiakéval egyenlő polgárjogot nyertek. — **Finnországban** tavaly óta a nők ligája 29 törvényjavaslatot nyújtott be az önkormányzati parlamentnek, a melyek közül ötöt elfogadtak.

A diszkrétén előkelő illat, mely a Gueldy-parfümöt jellemzi, hódította meg a legmagasabb körök s ez teszi általánosnak kedvelté ezen híres párisi különlegességet, mely (lásd máj hirdetés) a bel- és külföldi cs. és kir. udvari állatszerzetekben kapható.

SAKKJÁTÉK.

2833. számú feladvány Palkosa Emiltől, Prága. (II. díjat nyert feladvány.)

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2824. számú feladvány megfejtése Vetrnik L-től.
Világos. Sötét. Világos a. Sötét.
1. Be4-e6 Kd5xe6 1. ... Kd5xe6
2. Vh7-f7 f stb. 2. Vh7-e4 stb.
1. ... Bh5-e5
2. Be6-e5 f stb.

Vegyünk **Schweizer selymet**
Kerjen mint a mi ruhának és blousoknak való svájci és német selymeket: Reids, Foulard, Voile, Crêpe de Chine, Eclairé, Mousseline, 120 cm. széles, mérlekre K 120 felele, feketében, fehérben, egyzsinóros és tarkában, valamint hímzett blousok és sálak baltában, kékesben, vörösben és selyemben. Mi csak elismert szolid selyemszöveteket közvetlenül adunk el magasosonként és már vámmentesen a lakásodra szállítva. — (Dupla levélblyeg.) —
Schweizer & Co., Luzern U 23 (Schweiz) selyemszövet szállító — Kir. udvari szállító. X

A VILÁGHIRŰ Schöberl-ágy
Magyar szabadalom 3011. sz.
Minden háztartásban elegans kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézművelővel a legköltségteljes rugalmas matracos ágyra változtatható, a legkezelebb és legnagyobb személyek számára is. ennél fogva minden jobb család számára, sőt nékülözhetetlen. **23 év óta** sok ezer van használában, mert a jó fekvés a tudó szabad lélegzést előmozdítja. A Schöberl-ágy ára kivétel szerint 32, 72 K és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által. Budapest, IV., **Maris-basar 12.** arjegyék kívánatra. Övjük a t. c. közönséget Schöberl-ágyaink értéketlen utánzatától.

TÁTRALOMNICZ
Télisport szezon:
December 15-től február 28-ig.
A legszebb bob-, ródl- és skipályá új felvonóval, pósta-, táviró-, telefon-, vasut- és villamos-állomás. Összeköttetés mindenfelé. Prospektust ingyen és bérmentve.

AZ ÖREGEM
is mindig azt mondja, hogy szeptől eltérésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” illomtel-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. egész Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár- s minden északban vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen esodákosan bevált a Bergmann-féle „Manna” illomtel-krém fehér és finom „nő” kezek megővésére, ennek tubusa 70 fillérért mindenütt kapható.

TÖRLEY
Kaphatók Budapest a következő cs. és kir. udvari állatszerzetekben és drogériákban: MÜLLER J. L. IV., Koronaherceg-u. 3. VÉRTESI SÁNDOR IV. Kristóf-tér 8. MOLNÁR és MOSER IV., Koronaherceg-u. 11. LUEFF SÁNDOR IV., Váci-utca 9. LÁNYI PÉTER PÁL Koronaherceg-n. 10., LUX M. Muzeum-körút 5.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. — Természetes vasmentes savanyuvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
SCHULTES ÁGOST Salgó-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Radolf-rakpart 8.

GUELDY
PARFUMERIE DE LUXE PARIS
GUELDY „parfümök”
„LA VIOLETTE”
„LES MIMOSÉES”
„LA ROSE DE GUELDY”
„LE BOIS-SACRE”
„STELLA MARE”
„L'EMPRÉE”
„DOUX-SONGE”
Kaphatók Budapest a következő cs. és kir. udvari állatszerzetekben és drogériákban: MÜLLER J. L. IV., Koronaherceg-u. 3. VÉRTESI SÁNDOR IV. Kristóf-tér 8. MOLNÁR és MOSER IV., Koronaherceg-u. 11. LUEFF SÁNDOR IV., Váci-utca 9. LÁNYI PÉTER PÁL Koronaherceg-n. 10., LUX M. Muzeum-körút 5.

TÁTRAFÜRED
TÉLI GYÓGYHELY.
TÉLI SPORT REKEMTÉLI KLÍMA.
5 1/2 Km. BOBPÁLYA, KORCSOLYPÁLYA
Téli idény: DECEMBER - MÁRCIUS
Prospektust küld
GRAND HOTEL IGAZGATÓSA.

bácsi! néni! ide figyelj!
palma kaucuk sarkot viselj!
Egy fiatal férfi és nő a sarkukról beszélnek.

Lohr Mária (Kronfusz)
Gyár és főüzlet: VIII., **Baross-u. 85.** A főváros első és legrégibb csipkefőző, vegytisztító és kelme-festő gyári intézete.
Telefon: József 2-37.
Fiókák: II., 75-utca 27. IV., Ekkü-út 6. V., Keokomédi-utca 14. V., Harnacon-u. 4. VI., Teréz-körút 39. VI., Andrássy-út 16. VIII., József-körút 2.

BETEGÁPOLÁS
Az összes betegápolási cikkek raktára.
Muskotók, sérvkötők művelettagok, gőrsérharisnyák, vilanygépek és egyéb egészségügyi cikkek 12419
Fischer Péter és Társa R.-T.
Budapest, Kossuth Lajos-utca 6. Telefon 952.
Alapítatlan 1855. . . Most megjelent képes arjegyünkünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A 2825. számú feladvány megfejtése Miskolc Antaltól.
Világos. Sötét. Világos a. Sötét.
1. Vd1-b1 Fd2-c1 1. ... d3xc2
2. Kf3-g3 stb. 2. Be5-d5 f stb.
1. ... Fd2-e1 1. ... Hf8-d7
2. Be5-d5 f stb. 2. Be5-e6 f stb.
1. ... H 8-e6 1. ... Kd6-e6
2. Be5-d5 f stb. 2. Kf3-f4 f stb.

Helyesen fejtették meg: Marányi Lajos — Geist József és Stark Vilmos. — A „Budapesti Sakk-kör”. — A „Budapesti III. ker. Sakk-kör”. — Ludányi Antal. Wyszogrod Pál. — Beer Mór. — Gottlieb István (Budapest). Németh Péter (Csongor). — Kintzig Róbert (Fakert). — Müller Nándor (Szombathely). — Hoffbauer Antal (Lipótváros). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A „Győri Sakk-kör”. — Székely Jenő. — Mészay József (Győr). — A „Zhorói Társaság”. — A „Katonai Kisebelyi Kör”. — A „Zhorói Társaság (Zirc)”. — Ifj. Hubay Bertalan (Budapest). — A „Dunaföldvári Egyenlítői Kör (Dunaföldvár)”. — Barcsa Mihály (Biharudvari). — Csolnoki István (Hajdúhadháza). — A „Lebicezi Gasztroszociális Kaszinó (Lebice)”. — Lusztik János és Szivák János (Alberti-Írva). — Csengeri Cassinó (Csenger). — Király Mihály (Zemla). — Kunz Bécső (Temesváros). — Budai Sakkos Társaság (Budapest). — Patkó Imre (Tulpa).

KÉPTALÁNY.
AVASZT
A „Vasárnapi Ujság” 52-ik számában megjelent képtalány megfejtése: **Megbocsátás a legszebb erény.**
Az 1-ső számban megjelent két nagy képtalányt a következők fejtették meg:
Antony Mihály, dr. Auber Tivadarné, Bal Virginia Bodnár Gézáné, Barcsa Mihály, Ifj. Bányai Ernő, Béresy Etelka, dr. Bán Zsigmond, Csányi Árpád, Csiklik Balázs, Csák Mihály, gróf Degenfeld Sándorné, Faluba Berta, Gunszt Miklós, Gáspár Józsa, Gyulainé Lujza, Jánosy Ferencz, Klimkovics Elemérné, Körmendy Mihályné, Környei József, Kovács Ferencz, Liszt Nándika, Löbl Ernő, Macher Lászlóné, Mátrai István, Matzenauer Oszkár, Margittai Gizike és Rózsika, Népköztársasági szerkesztő, Neogrády Irén, Nagy Sándor, dr. Csányi Pálné, Sajószentpéteri úri kaszinó, Scopián Sándor, Schmidt István, Szatmáry Jolán és Zoli, Szikszay Gerő, dr. Szigethy Elemér, Szegvári kath. kör. Szabó Béla, Thomka János, dr. Vályi Gyula, Visnyei János, Záborszky Lajos, Zsoldos Károlyné, Müller Ferencz, Ferenczffy Emil, Eltscher János, Matéka József, Klein Rezsén.

Szerkesztői üzenetek.
A talány. Sajnos, nem találtuk alkalmasnak. **Viszsaemlékezés.** Nagyon gyöngye kis szárnypróbálgatás. **Megdermed a lelkem.** Ez sem jobb a többinél; közzélni ezt nem lehet. **Kandalló mellett.** A tűz sejtelmes hangulatát és félelmes hatását a lélekre sokan megirták már, — több költői erő kellene ahhoz, hogy újra hatással tudja megírni. **Jaj de bús ez a haragszó.** Ablakomba, ablakomba stb. Ha már népdalokból és Petőfi-versekből veszi minden versét, mért épp a legelőselebbeket, a roz koltók által legjobban elhasznált szövegeket veszi ki!
Felelős szerkesztő: **Hoitsy Pál.**
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11.
Kiadó-hivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Ha valakinek neve tévedésből kimaradt volna, kérjük velünk közölni, hogy a sorsolásban meg részt vehessen. A megfejtés és a nyertesek neveit jövő számunkban közöljük.

Az 1-ső számban megjelent fejtőrot a következők fejtették meg:
Antony Mihály, Andor Miksa, dr. Auber Tivadarné Bakó Pál, dr. Bán Zsigmond, Bartányi Béla, Bankó Emília, Barcsa Mihály, Ifj. Bányai Ernő, Csákony István, Czafai Erzsike, Czirbusz Endre, Csányi Árpád, Császai József, Csiklik Balázs, Demjén Mária, Dénes Zoltán, gróf Degenfeld Sándorné, enesi Dorner Sándor, Eglmayer Bozsika, Faluba Berta, Gürtler Miklós, Gunszt Miklós, Hampf Gábor, Jánosy Ferencz, Kábel István, Kovács Ferencz, Kuntz Sarolta, Klimkovics Elemérné, Körmendy Mihályné, Környei József, Kovács Ferencz, Kovács Andor, Knyall István, Lövy Béla, Lieberich Gyula, Löbl Ernő, Müller Ferencz, Mátrai István, Neogrády Irén, Olchváry Odónné, Népköztársasági szerkesztő, Palanicski István, Paksy Imre, Prímec Mihály, Radányi Béla, Radusz Ida, Sajószentpéteri úri kaszinó, Simonovits Blanka, Slaby Gáspár, Schmidt István, Szigethy Gerő, dr. Szigethy Elemér, Thomka János, Vandrák László, Winter Félix, Záborszky Lajos, Ferenczffy Emil, Matéka József, Eltscher János, Klein Rezsén.

Ha valakinek neve tévedésből kimaradt volna, kérjük velünk közölni, hogy a sorsolásban meg részt vehessen. A megfejtés és a nyertesek neveit jövő számunkban közöljük.

A szépség gazdagság. A szépség hatalom.
Ez a legnagyobb kincs csak Mme Rosa Schaffer által feltalált szépségápoló cikkek által érhető el!
Poudre ravissante, az arczört vakítóan fehéret, hérsé teszi, szeplőt, himlőt helyet, anyajegyet eltüntet, ráncokat elsimít és minden hölgy arcát fiatalosá teszi. Ez az egyedüli puder, melynek használata után megmoskodhatunk anélkül, hogy a szeszkezős hatás eltűnnék. K 5— és K 3—
Crème ravissante, évüldekekkel fiatalít K 3—
Eau ravissante a kebel pehelyhűségét megakadályozza, erősíti és a legkisebb toalettvíz... K 6—
Rhodopis minden pápát arcznak tartósan hamvas rózsaszínűt kölcsönöz... K 3—
Savon ravissante a világ legjobb szappana, feltűnő hatású... K 2-40 és K 1-60
Bőrillatszappan a környezetre ellenálló, darabonként 70 fillér, 1 karton 3 darab... K 2—
„Eau de Cologne” utolérhetetlen hatású 2 K és feljebb.
All-kötő a dupla áll képződését megakadályozza... K 4—
Homlok-kötő ráncznélküli, márványszerű sima homlok eléréséhez... K 3—
Rosa Schaffer féléo kedvenc iholya pompás erdei iholya illat... K 6— és K 4—
Frostalin, fagyolt megóv, vörös orr és megfagyott helyek egészségesebbé lesznek K 1— és K 2—
Rosa Schaffer, Wien Lerakat és szétküldési telep XIX 2. Hammerschmidtgasse 18.
Szétküldés a pénz előzetes beküldése ellenében. A Chrmiko fiaho Palermo tisztelbéli tagja A Szt. Péter-rend hálgyatronesse a becsületkeresztetl. Szerb kir. udv. szállító. **Viszontalás-utónak magas rehatt!** Főraktár József győgyeztetés. Budapest, Király-utca 12. szerkivitelkérhető minden gyógyszerár, állatszerkerekedésekben és drogériákban.

NEPPON

POUDER

Amerika és Európa modern hölgyei csak ezen arczápoló szereket használják.
Hatása csodás. Krém ára 1 kor. 50 fillér.

CRÉME

A modern tudomány vívmánya! Ártalmatlan anyagokból készül.
Japán eljárás szerint. Puder ára 2 korona.

ÁPOL!! * SZÉPÍT!! *** FIATALIT!!**

Az arcbőr pár nap alatt lehetőleg únságot kap, az arczártekek megszűnnek, a tein tisztáltsága eltűnnek. Minden eddigi készítményt túlszárnal.
FŐRAKTÁR: TÖRÖK JÓZSEF GYÓGYSZERTÁRA, BUDAPEST, VI. KERÜLET, KIRÁLY-UTÓZA 12. SZÁM.

WIKTORIN

VEZETÉK NÉLKÜLI

LÁMPA

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5 fillérbe kerül. Nincs kánczó, bárhova vihető s semmi körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás

megtekinthető, minden vételkötelezettség nélkül

WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest,
VIII. kerület, Haros-utca 1. szám.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MARGIT

gyógyforrás (Bereg megye.)

s gyomor, belek, légúti, s különösen a légúti szervek hurutos bántalmánál igen jó hatása még akkor is, ha vérsétek esete forog fenn.
Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapesten és a forrás kezelőjénél Munkácscon.

(HINA EZÜST

evőeszközök, kávé-, tea- és mokka, továbbá likőr-, sör- és borésközök, szivargarnitúrok stb. nagy választékban. Megrendelhető legelőkelőbb, ügyi készpénzért mint 20 havi részletfizetésre

Elek és Társa Rt.
Bpest, IRODAK: V., Bálvány-u. 18. ÜZLET: VI., Andrássy-ut 7.

Legújabb kimerítő nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra postaköltség viselése ellenében megtekintésre is szállítunk.

Ridikül finom bőráru
gyári Papek József os. és kir. udv. szállító, bőráruárban gyártónál, Bpest, Rákóczi-ut 11.

Rendelésnél kérjük a lapunkra hivatkozni.

Magyar ágytoll

2.80 koronától kezdve kg.-int. Legelőkelőbb beszerzési forrás:
Magyar Kereskedelmi Vállalat, Miskolc 2.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsnyay

SERAIL pipere-különlegességei

kipróbált, közkezdvelt és igen elterjedt szerek — Serail-arczkészítés kiváló hatással szemlé ellen, az arcbőr fehérit és bársnypuhává teszi. Kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 korona 40 fillér. — Serail-öröme nappali használatra 1 korona. Serail-hajszesz hajhullás és korpaképződés ellen. Kiváló hatása. Hajnövést elősegíti. 1 üveg 1 korona 50 fillér. — Serail-puder. Kitiűnő pipere-por fehér, rózsas- és öröme színben. 1 doboz 1 K. Serail-szappan 1 drb 60 fillér. — Valódi eposzappan 1 drb 80 fillér. — Serail-szájvíz 1 üveg K. 1.50.

Kapható Török József gyógyszerárban Budapesten és Rozsnyay Mátvás gyógyárban, Arad Szabadság-tér.

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarjánl Gépgyár és Vasúttóde Részvénytársulat

BUDAPEST, VI. KERÜLET, ARÉNA-UT 127. SZÁM.

Külön osztály

téglagyári gépek.

GYART: falitőglá és osorépaajtókat, téglagyártó és agyagmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkezetekben. : : :
Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését.
Tervek és költségvetések díjtalanul.
ELSORANGU
— REFERENCIÁK.

MARGIT-CRÉME

Margit-szappan 70 fillér.
Margit-puder 1 K 20 fill.

a főrangú hölgyek kedvence szépség szerzője, az egész világon el van terjedve. Főhatás szerencsés összehatásban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra leforgása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crém utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjegyvel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, szirtalan vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1 kor.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszerárban, illatszert- és drogua-üzletben.

Kocsiárucsarnok

Budapest, IX., Köztelek-utca 4.

A monarchia legnagyobb kocsiárucsarnoka. Árjegyzék ingyen.

Früggelék: akác: gledicsia, nemes gyümölcsfa, vadoncz és szőlővesztyöröl.
Ungváry László Csegléd.

Fog- Fog- Fog-

és gyökérhúzószerek, fájdalommentesen, érzéstelenítéssel fogak fehéritése, fogkőek eltávolítása, a száj és nyelv betegségeinek gyógykezelése, a legkínzóbb fogfájások azonnali megszüntetése; gyermekeknek a foghúzószerek speciális módszer alkalmazása.

tömések (plombok) arany és platínából, arany és ezüst amalgamból, továbbá a fog színével teljesen azonos porcelánmasszából stb. Bencdellen, kiálló fogcsorok és egyes fogak rendezésére való visszahelyezése, szahágyzása teljesen fájdalom nélkül, felnőtteknél is.

sorok rágasra alkalmazásnak, szájpadlás nélküli, ki nem vehető, a berlini fogászati poliklinikán elszakított legújabb módszerek szerint, művészi kivitelben. Arany- és platínakoronák, arany hídalkotások, régi hibás fogcsorok átálgozása és javítása.

Dr. Gonda Sámuel fog-specialista
Fogorvosi rendelőjében rendkívül mérsékelt díjazással mellétek eszközökkel
TELEFON 164-44. IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz. TELEFON 164-44.
Vidékiek 24 óra alatt megkapják fogcsorikat. Részletfizetési kedvezmény. Rendelő órák egész napon át. Tisztyelböknek az esti órákban külön rendelés. Irásbeli juttatás.

„BERSON“ gumisarcok

különleges gumiszűrt s be van bizonyított minőség tartóssabb

keverékből készült, hogy ez a mint a bőr.

Az új „BERSON“ gumisarcok pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészes kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és pehelykönnyű.

Az új „BERSON“ gumisarcok megóvják cipőjének borsarkát az elferdüléstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegét és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenygyártmánynak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonhangzású elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON“ gumisarcok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON“ világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson gumisarcoknál látható az itt ábrázolt gyári védjegyet, melyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csak ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON“ gumisarcot. Csak saját cipője vagy cipőkereskedője által erősített borsarkátára és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonmüvek, Budapest, VII.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület

hetvenharmadik

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1913. évi februárius hó 2-án d. e. 10 órakor fogja Budapesten, Pestvármegye székháza dísztermében (Városház-utca) megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. Jelentése az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak az 1912-ik évi üzlet eredményéről.
2. Határozathozatal a mérleg és a tiszta jövedelem iránt.
3. Az alapszabályok 110. §-ának módosítása.
4. Egyéb igazgatósági előterjesztések.
5. A felügyelő bizottság hét (7) tagjának megválasztása (alapszabályok 36. §-a) és a választmány egy (1) tagjának megválasztása (alapszabályok 44. §-a).

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelemmel hívatnak meg, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja, akár saját személyében, akár meghatalmazott által, szavazati jogát, kinek részvénye 1912 december 31-éig nevére iratott a közgyűlést megelőző nap d. u. 5 óráig az egyesület főpénztáránál meg le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

Budapest, 1913 januárius 10-én. (Utánnyomás nem díjazatik.) Az igazgatóság.

+Csak hölgyeket érdeklí!+

ELSŐ MAGYAR NŐI EGÉSZSÉGÜGYI ÉS TESTÁPOLÁSI CZIKKEK SZAKÜZLETE.

KELETI J. Bpest, IV., Koronaheroz-u. 14/18. sz. (Úr. Szapary-udvar.)

Az első saját gyártmányú és külföldi különlegességek: Haszkók az összes al-esteti bántalmak ellen. Erőset párisi fűzők és melltartók éptermékűk, részre, valamint kiegészítőfűzők ferde névűvel számúra. Cs és kir. szab. sörvőkötők. Egyenestartók. Higiénikus havihajkötők! Gumisarcok. A legkiválóbb francia és amerikai női övvezetők különlegességek! Uj! Auto Vaginal Spray. Uj! Irrigátorok, díszek, valamint az összes betegápolási czikkék. — Csak aknavatott női kiszolgálás. — Mérsékelt és polgári árak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

TUBERIN

ÖRKÉNY

Használata előtt kérdezze meg orvosát, ajánlja-e köhögés, rekedtség, éjjeli izzadás, meghűlés, a légzőszervek megbetegedésénél ezen bajok meggyátására vagy elmulasztására a TUBERINT?

Kapható mindenütt. Egy üveg Tuberin ára 2 K 50 f., nagy üveg 5 K. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető utánvétellel az egyedüli főraktárból: DIANA-gyógyszertár, Budapest, Károly-körut 5. szám.

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arczu-
kat és bőrüket valódi Diana-
krém, Diana-szappan és Diana-
puderrel, amióta az

50

filléért kapható. Tömegesen ve-
szik mindenütt a Dianát, mert
köztudomásu, hogy még gyer-
mekek is Diana-szappannal mo-
sakosznak és Diana-krémmel
ápolják kezeiket. Legények és
leányok csak Dianát használnak
a legkisebb falvakban is. Ezelőtt
mindenki ártalmas glicerin,
kremzelesz, vazelin, tejkrem-
félétet használt kezeinek és ar-
czának ápolására, most már 50
filléért Dianát vesznek. Szep-
lő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egye-
dűli készítő: Erényi Béla Diana-
gyógyszertára, Budapest, VII.,
Károly-körút 5. Postán leg-
kevesebb 3 koronás megren-
deléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén
viszketegségben szenved.
 2. A ki a test bármely részén
bőrbántalomban szenved.
 3. A ki a test bármely részén
kipállásban szenved.
 4. A ki a test bármely részén
izzad.
 5. A ki az arczán, kezén,
lábán, fején bőrbántalom-
ból kifolyólag viszketés-
ben szenved.
 6. A ki arczán, kezén, lábán,
fején viszketésből kifolyó-
lag bőrbántalomban
szenved.
 7. A kinek izzad a hónalja.
 8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő ered-
ménynyel.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek,
téli-nyáron, tavasszal-ősszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-t

használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismervé, hogy mint
egyedül különlegességi szer a saját nemében,
tökéletesen megszünteti néhány heti
használat után még a legmakacsabb
bőrviszketegséget is az egész testén
és soha többé vissza nem. Mindenki,
aki bőrviszketegségben szenved, rendeljen **Eré-
nyi-féle Ichtol-Salicilt**. Rövid hasz-
nálat után meg fog győződni róla, hogy ennél
jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi**
Ichtol-Salicil már néhányszori bedörzsölés
után teljesen megszüntet **börrepedést,**
bőrhámlást, kipállást, test- és
lábizzadást. Szagtalan és ártal-
matlan szer lévén, a test bármely részén,
sőt az arczón is használható.

Kellemesen hűsít, fájdalomt csillapít, legre-
gibb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerek eddig nem
használtak, ott az Erényi-féle Ichtol-Salicillal
biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketeg-
ségénél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető
sebeket is megszüntet.

Bármítől származó seb vagy kisebesedés és
feldörzsölés beszárítható és tűzessége rögtön csil-
lapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik,
bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a
test bármely részét.

Az eredeti **Erényi Ichtol-
Salicil** 3 koronás dobozokban csak
a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

DIANA-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétél
mellett még aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél
érkezett a világ minden részéből.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

Ismeri

ÖN
MÁR

Diana sósorszesz grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
minden **beteg**

igazolhatja, hogy az elkép-
zelhető legjobbsiker csakis

Diana sósorszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósorszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

5. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, FEBRUÁR 2.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármeze-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 80 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 8 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a posztalag meg-
határozott viteldij is esítolandó.

A MŰVÉSZHÁZ ÚJ PALOTÁJÁNAK ELŐCSARNOKA.